

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel/Fax: ++387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.nef.ba

Broj: 01/02/03-03-16-1-1110-3/15

Datum: 07.12.2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 07.12.2015			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01/4.12	16-1-	1548	15

B

POVJERENSTVO ZA FINACIJE I PRORAČUN
ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

Trg BiH 1
71000 Sarajevo

Predmet: Izvješće revizije učinka

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. stavka 1. i 5. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), u prilogu akta dostavljamo Vam Izvješće o izvršenoj reviziji učinkovitosti na temu „Upravljanje carinskim terminalima“.

S poštovanjem,

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73; www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ REVIZIJE UČINKA

Upravljanje carinskim terminalima

Broj: 01/02/03-09-16-1-1110/15

Sarajevo, novembar 2015. godine

Upravljanje carinskim terminalima

Revizija učinka „Upravljanje carinskim terminalima“ je provedena u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH, Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija – ISSAI i uspostavljenom metodologijom za rad revizije učinka vrhovnih revizijskih institucija u BiH.

U skladu sa ISSAI, zadatak Ureda je da jača odgovornost, transparentnost i integritet nezavisnim revdiranjem poslovanja javnog sektora i izvještavanjem o nalazima revizije. Cilj predmetne revizije je bio da doprinese efikasnijem upravljanju carinskim terminalima u Bosni i Hercegovini. U tu svrhu su analizirane aktivnosti koje je Uprava za indirektno oporezivanje BiH preduzimala, prezentovani dobijeni rezultati i date preporuke čijom implementacijom bi se ovaj proces mogao značajnije unaprijediti.

Ured za reviziju je, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH, dostavio Nacrt izvještaja Upravnom odboru i menadžmentu Uprave za indirektno oporezivanje BiH na očitovanje. Dostavljeni komentari adekvatno su ugrađeni u konačan tekst izvještaja, nakon čega je sastavljen konačan izvještaj, koji vam se u skladu sa ISSAI 12, tačka 4, dostavlja na dalje postupanje.

Nalazi do kojih se došlo revizijom zasnovani su na kredibilnim izvorima nezavisnog i objektivnog uvida i ukazuju da pretpostavke za efikasno funkcionisanje carinskih terminala nisu u potpunosti osigurane. Propisi i provedbeni akti kojima se uređuje upravljanje i funkcionisanje carinskih terminala se ne temelje na provedenim analizama efikasnosti i ekonomičnosti mogućih rješenja, nisu u dovoljnoj mjeri jasni, precizni, sveobuhvatni i ostavljaju prostor za slobodna tumačenja i različita postupanja.

Uspostava i pribavljanje carinskih terminala se ne zasniva na analizi potreba i opravdanosti. Prisutne su razlike u uslovima i kapacitetima, a određeni carinski terminali, koji nisu u vlasništvu Uprave za indirektno oporezivanje BiH, ne ispunjavaju neke od propisanih uslova.

Procedure i način naplate naknade za korištenje carinskih terminala nisu unificirani, a i prakse su različite. Pored ovog, pojedini vlasnici carinskih terminala svoje obaveze prema Upravi za indirektno oporezivanje BiH ne izmiruju uredno, dok su kod drugih potraživanja stara i po nekoliko godina.

Različita postupanja utvrđena su i u aktivnostima prinudne naplate potraživanja, kao i načinu postupanja sa dužnicima.

Jedna od posljedica ovakvog uspostavljenog načina upravljanja carinskim terminalima su nenaplaćena potraživanja po osnovu prihoda od naknade za korištenje carinskih terminala po kojem UIO od početka svog rada potražuje od vlasnika carinskih terminala oko 2,6 miliona KM.

Menadžment i Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH nisu u dovoljnoj mjeri preduzimali aktivnosti na sistemskom rješavanju navedenih problema. Problemi nisu adekvatno analizirani, a njihovom rješavanju pristupalo se djelimično i na pojedinačnoj osnovi.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Ured za reviziju je dao preporuke nadležnim institucijama, čijom implementacijom bi se proces unaprijedio, učinio efikasnijim, izbjegle negativne posljedice, a uslovi za korisnike carinskih terminala podigli na veći nivo.

GENERALNI REVIZOR

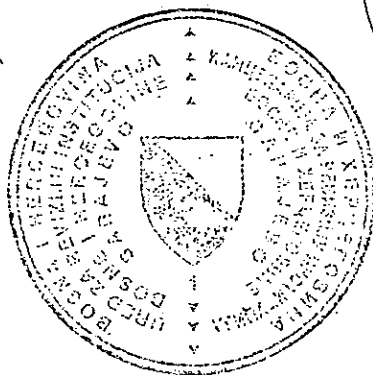
Dragan Vrankić

ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA

Dževad Nekić

ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman

SADRŽAJ

SKRAĆENICE	4
Rezime	5
1. Uvod	7
1.1. Indikacije problema i motivi za studiju	7
1.2. Cilj, obim i ograničenja revizije	8
1.3. Revizijska pitanja	9
1.4. Kriterijumi revizije	9
1.5. Metode revizije i izvori informacija	9
1.6. Struktura izvještaja	10
2. Upravljanje carinskim terminalima	11
2.1. Osnovne informacije	11
2.2. Opis procesa	12
3. Nalazi	15
3.1. Pretpostavke za efikasno funkcionisanje carinskih terminala	15
3.1.1. Kriteriji za uspostavu carinskog terminala	15
3.1.2. Uslovi i pribavljanje carinskih terminala	16
3.1.3. Provedbeni akti i sistem internih kontrola	20
3.2. Uska grla u upravljanju carinskim terminalima	23
3.2.1. Uslovi na carinskim terminalima	23
3.2.2. Naknada za korištenje carinskog terminala	25
3.2.3. Procedure i evidencije o korištenju carinskih terminala i ostvarenim prihodima	27
3.2.4. Prihodi od naknade za korištenje carinskog terminala, nenaplaćena potraživanja i mehanizam prinudne naplate	29
3.3. Aktivnosti na unaprjeđenju efikasnosti upravljanja carinskim terminalima	35
3.3.1. Analize procesa	35
3.3.2. Informisanje o aktivnostima i problemima	35
3.3.3. Mjere za unaprjeđenje	37
4. Zaključci	39
5. Preporuke	41
Prilozi	43

SKRAĆENICE

BIP	Granični prijelazi za međunarodni cestovni saobraćaj putnika i roba koje u skladu sa zakonodavstvom ugovornih strana podliježu inspekcijskim kontrolama prilikom prijevoza preko zajedničke državne granice
BiH	Bosna i Hercegovina
GP	Granični prijelaz
ZUT	Zavisni unutrašnji troškovi
JR	Jedinstven račun UIO
Ured za reviziju	Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine
PDV	Porez na dodatu vrijednost
POG	Granični prijelaz za pogranični saobraćaj
PUT	Granični prijelaz za putnički saobraćaj
RS	Republika Srpska
Vijeće ministara	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
UIO	Uprava za indirektno oporezivanje
UO UIO	Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
CI	Carinska ispostava
CR	Carinski referat

Rezime

Ured za reviziju je proveo reviziju učinka na temu „Upravljanja carinskim terminalima“. Revizija je provedena u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH, Principima revizije učinka, Vodičem za reviziju učinka, Vodičem za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka i zahtjevima relevantnih ISSAI standarda.

Revizija je izvršena sa ciljem da doprinese efikasnijem upravljanju carinskim terminalima. U tu svrhu su analizirane aktivnosti koje je UIO preduzimala, prezentovani dobijeni rezultati i date preporuke čijom implementacijom bi se ovaj proces unaprijedio, a uslovi za korisnike carinskih terminala podigli na veći nivo.

Nalazi do kojih se došlo revizijom ukazuju da upravljanje carinskim terminalima nije dovoljno efikasno. Potrebne pretpostavke za efikasno funkcionisanje carinskih terminala nisu u potpunosti osigurane, postoje uska grla i nedovoljno je aktivnosti preduzimano na sistemskom unaprjeđenju postupaka i praksi upravljanja carinskim terminalima.

Propisi i provedbeni akti kojima se uređuje upravljanje carinskim terminalima nisu u dovoljnoj mjeri jasni, precizni i sveobuhvatni i ostavljaju prostor za slobodna tumačenja i različita postupanja, počev od same uspostave carinskog terminala, pribavljanja, uslova i kapaciteta, pa do ostvarivanja prihoda, naplate duga i raskidanja ugovora.

S obzirom da se aktivnosti procesa upravljanja carinskim terminalima odvijaju u različitim organizacionim dijelovima UIO, nije precizno definisano ko je odgovoran za nadzor nad cjelokupnim procesom.

Određen broj carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO ne ispunjavaju neke od osnovnih uslova propisane za carinske terminale kao i pojedine uslove ugovorene pojedinačnim ugovorima.

Različita su postupanja u primjeni propisa koji regulišu rad i uslove na carinskim terminalima, kako kod terminala u vlasništvu UIO tako i kod onih terminala koji nisu u vlasništvu UIO.

Jedna od posljedica ovakvog uspostavljenog načina upravljanja carinskim terminalima je iznos nenaplaćenih potraživanja po osnovu prihoda od naknade za korištenje carinskih terminala. UIO po ovom osnovu potražuje oko 2,6 miliona KM. Najveći dio duga odnosi se na terminale koji nisu u vlasništvu UIO i on za period 2012. – 2014. godina iznosi oko 1,3 miliona KM.

Utvrđena su neblagovremena postupanja i različit pristup prema dužnicima u pogledu aktivnosti prinudne naplate, raskida ugovora, odobrenja plaćanja u ratama itd.

Iako su izvještaji interne revizije i kontrole ukazivali da postoje problemi u svim fazama upravljanja, da traju duži period i da su isti ili slični na skoro svim carinskim terminalima, UIO i UO UIO nisu u dovoljnoj mjeri preduzimale aktivnosti na sistemskom rješavanju problema tj. aktivnostima na unaprjeđenju procesa u svim fazama, već su se problemi rješavali djelimično i na pojedinačnoj osnovi.

Imajući u vidu naprijed navedene nalaze, Ured za reviziju daje preporuke Upravnom odboru UIO i menadžmentu UIO čijom implementacijom bi se doprinijelo efikasnijem upravljanju carinskim terminalima.

Date preporuke se mogu realizovati u relativno kratkom vremenskom periodu.

UO UIO se preporučuje da preduzme potrebne aktivnosti i mjere iz svoje nadležnosti za unaprjeđenjem upravljanja carinskim terminalima. Ovo se odnosi na unaprjeđenje propisa koji se tiču upravljanja carinskim terminalima na način da se osiguraju adekvatni uslovi za korisnike carinskih terminala, a upravljanje unaprijedi u skladu sa principima efikasnosti i ekonomičnosti.

~~UIO se preporučuje da u cilju unaprjeđenja procesa izvrši sveobuhvatnu analizu procesa, kako sa stanovišta propisa tako i primjene istih. Da na bazi provedene analize doradi i unaprijedi provedbene akte koji se tiču upravljanja carinskim terminalima, kroz jasnije, preciznije i sveobuhvatnije definisanje pojma carinski terminal, kriterija za uspostavu, uslova koje treba da ispunjavaju carinski terminali, instrukcija za rad koje se tiču naplate i vođenja evidencija o naknadama za korištenje carinskih terminala.~~

UIO se preporučuje da propiše procedure pribavljanja carinskih terminala uvažavajući principe transparentnosti, a da način pribavljanja carinskih terminala bazira na analizi svih mogućih rješenja s aspekta efikasnosti i ekonomičnosti.

Također, preporučuje se UIO, s ciljem dosljedne i jednoobrazne primjene provedbenih akata, kao i blagovremenog postupanja, značajnije unaprjeđenje kontrolnih mehanizama u svim aktivnostima procesa upravljanja, unaprjeđenje načina izvještavanja i blagovremeno preduzimanje mjera na unaprjeđenju.

1. Uvod

UIO je nadležna za provođenje zakonskih propisa i politike indirektnog oporezivanja, te za naplatu i raspodjelu prihoda od indirektnih poreza u BiH: poreza na dodatu vrijednost, carina, akciza i putarine, te ostalih prihoda i taksi. Prihodi od carinskih terminala spadaju u grupu ostalih prihoda.

Prihodi UIO od carinskih terminala iznose oko 14 miliona KM godišnje, što u strukturi ukupnih prihoda koje ostvaruje UIO čini svega 0,2%.

Carinski terminali su mjesta na kojima se obavljaju poslovi carine. Naknada od carinskih terminala je zapravo naknada koja se naplaćuje za teretna i putnička vozila za korištenje parking prostora u carinskom terminalu dok traju propisane carinske procedure.

UIO je 2006. i 2007. godine je odlukom propisao osnovne uslove koje treba da ispunjavaju carinski terminali, iznos naknade koji se plaća za korištenje parking prostora u carinskom terminalu i međusobna prava i obaveze UIO i vlasnika carinskih terminala.

Prema važećim propisima kod terminala u privatnom vlasništvu, UIO ne plaća zakup, već je vlasnik nadležan da naplaćuje naknadu za korištenje carinskog terminala i u obavezi je da mjesečno uplaćuje 30% od ukupnog mjesečnog ostvarenog prihoda od naknada za carinske terminale na JR. Vlasnik je, također, u obavezi da osigura prostor za smještaj svih zaposlenih koji rade na poslovima carinskog pregleda, dovoljan broj mjesta za smještaj motornih vozila, skladište za oduzetu robu, kolisku vagu i snosi sve režijske troškove (osim troškova telefona).

UIO je zaključno sa 2014. godinom poslovala na 41 carinskom terminalu, od kojih je 11 u vlasništvu UIO, a 30 u privatnom vlasništvu. Određeni carinski terminali u vlasništvu UIO su naslijeđeni od entitetskih uprava carina, a određeni su novoizgrađeni. Većinu carinskih terminala koji su u privatnom vlasništvu, a koje koristi UIO, su ranije koristile i entitetske uprave carina.

1.1. Indikacije problema i motivi za studiju

Na bazi predstudijskih istraživanja u oblasti upravljanja carinskim terminalima došlo se do određenih informacija koje ukazuju da postoje određene slabosti u smislu nedovoljne efikasnosti uspostavljenih procedura i naplate potraživanja od carinskih terminala, te da ima prostora za poboljšanje.

Istraživanja su pokazala sljedeće:

- Na različitim carinskim terminalima postoje različiti uslovi za poslovanje (objekti, infrastruktura, oprema).
- Iako je UIO propisala iznos naknade koji se plaća za korištenje parkinga na carinskim terminalima postoji različit pristup u vezi s primjenom iste.
- Po osnovu prihoda od naknada za korištenje carinskih terminala su uočena salda nenaplaćenih potraživanja, kako za pojedine terminale koji nisu u vlasništvu UIO, tako i za određene terminale koji su u vlasništvu UIO.

- Određeni problemi u upravljanju carinskim terminalima navedeni su i u izvještajima finansijske revizije¹ u kojim je ukazano na problem naplate dugovanja po osnovu prihoda od carinskih terminala.
- I poslanici Parlamentarne skupštine BiH su postavljali pitanja vezana za upravljanje carinskim terminalima iako više fokusirani na pojedinačne slučajeve (izbor određenih carinskih terminala, početak rada, izgradnja):²
- Postoji inicijativa Udruženja međunarodnih drumskih prijevoznika tereta prema UIO za preispitivanjem Odluke kojom se uređuje poslovanje na carinskim terminalima.
- Brojni su i medijski natpisi koji ističu negativne komentare u vezi sa carinskim terminalima, a tiču se prihoda koji se ostvaruju, vlasništva, uslova na istim itd.

Iako iznos prihoda koji se ostvaruje od naknada za korištenje carinskih terminala nije značajan u odnosu na ukupne prihode UIO istraživanje je pokazalo da se uočene slabosti i nedostaci pojavljuju u kontinuitetu i da traju duži niz godina.

Također, u uslovima racionalizacije javne potrošnje svaki propušteni prihod budžeta BiH može da predstavlja dodatnu prijetnju za dalja zaduživanja i povećanje vanjskog duga BiH.

Navedeno je ukazalo da postoje određene slabosti u upravljanju carinskim terminalima koje je potrebno dodatno istražiti, te nadležnima dati određene preporuke čija bi implementacija dovela do unaprjeđenja efikasnosti upravljanja carinskim terminalima.

1.2. Cilj, obim i ograničenja revizije

Cilj revizije

Revizija je izvršena sa ciljem da se doprinese efikasnijem upravljanju carinskim terminalima. Odabran je pristup okrenut problemima, a u tu svrhu su analizirane aktivnosti koje je UIO preduzimala, s ciljem osiguravanja efikasnog upravljanja carinskim terminalima.

Obim revizije

Revizija je primarno provođena u UIO (Središnjem uredu, regionalnim centrima, carinskim ispostavama i carinskim referatima). Sagledane su nadležnosti i aktivnosti UIO, te UO UIO. Određene analize i podaci su prikupljeni od vlasnika terminala, Vanjskotrgovinske komore BiH, kao i drugih institucija ili lica za koje se u glavnoj studiji ispostavilo da imaju ili mogu imati uticaj na ovaj proces.

Analizirana je organizacija carinskih terminala, način na koji se uspostavljaju, način na koji se pribavljaju carinski terminali od privatnih lica, ugovaranje sa privatnim vlasnicima, uslove na istim, način plaćanja, prihode, dugovanja po osnovu naknada, uspostavljene kontrole i praćenje, izvještavanje, preduzete aktivnosti za naplatu duga i unaprjeđenje carinskih terminala itd.

Prikupljeni su podaci za period od 2006. godine (kada su pokrenute aktivnosti na regulisanju rada carinskih terminala u UIO - Odluke o utvrđivanju visine naknade za korištenje carinskih terminala), a revizijom su detaljnije analizirane 2012., 2013. i 2014. godina, kao i preduzimate aktivnosti u 2015. godini, a koje se tiču stanja sa 31.12.2014. godine.

¹ Izvještaji finansijske revizije UIO za 2012. i 2013. godinu

² https://www.parlament.ba/sadrzaj/pitanja/predstavnicki_dom/pitanja/default.aspx?id=49975&langTag=bs:BA&pril=b- - 33. sjednica PD - Nermin Purić
https://www.parlament.ba/sadrzaj/plenarne_sjednice/Default.aspx?wsid...
https://www.parlament.ba/sadrzaj/plenarne_sjednice/predstavnicki_dom/Default.aspx?langTag=bs:BA&template_id=5&pid=507 - 8. sjednica PD - Besiagić Selim
https://www.parlament.ba/sadrzaj/plenarne_sjednice/Default.aspx?wsid 2012. Mehmed Bradarić

Nisu analizirani carinski postupci koji se obavljaju na carinskim terminalima. Revizija je preduzete aktivnosti prinudne naplate nakon uručenja naloga za prinudnu naplatu (naplata iz garancije, pljenidba itd.) analizirala sa aspekta postignutih efekata i blagovremenosti preduzimanja.

Ograničenja

Nije bilo ograničenja u provođenju ove studije.

1.3. Revizijska pitanja

U cilju razrade revizijskog problema, formulisano je jedno revizijsko pitanje i tri potpitanja.

Glavno revizijsko pitanje glasi: **Da li se carinskim terminalima upravlja efikasno?**

U cilju dobijanja odgovora na glavno revizijsko pitanje formulisana su sljedeća potpitanja:

1. Da li su osigurane pretpostavke za efikasno funkcionisanje carinskih terminala?
2. Gdje i kako nastaju uska grla u upravljanju carinskim terminalima?
3. Da li su preduzimane aktivnosti na unaprjeđenju efikasnosti upravljanja carinskim terminalima?

1.4. Kriterijumi revizije

Kriterijumi revizije predstavljaju mjerila koja se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije, odgovaraju revizijskim pitanjima i povezani su sa principima efikasnosti. Uspostavljeni su u skladu sa zahtjevima ISSAI 300. 27. i definisani su kao pravila za efikasno funkcionisanje carinskih terminala i osiguravanje zadovoljavajućih uslova za njihove korisnike.

Pretpostavke, odnosno uslovi za efikasno upravljanje carinskim terminalima su postojanje jasnih, preciznih i sveobuhvatnih definicija i zahtjeva u okviru UIO, a koji se odnose na sam pojam carinskog terminala, kriterija za uspostavu carinskog terminala, uslova koje treba da ispunjava carinski terminal i način pribavljanja, provedbenih akata kao i postojanje analiza efikasnosti i ekonomičnosti za moguća rješenja za carinske terminale kao i jasno uspostavljen sistem internih kontrola i nadzora.

UIO primjenjuje sve propise koji se tiču carinskih terminala, kontinuirano prati ispunjavanje ugovorenih odredbi i uslove na carinskim terminalima i, analizira uočene probleme, te provodi aktivnosti na njihovu otklanjanju.

UIO provodi analize procesa i rizika, informiše UO UIO o uočenim nepravilnostima i problemima, uzrocima i mogućim rješenjima, aktivnostima za unaprjeđenjima, te provodi evaluaciju efekata preduzetih mjera.

1.5. Metode revizije i izvori informacija

U postupku revizije korišteni su podaci iz različitih izvora.

Za potrebe studije analiziran je pravni okvir kojim je regulisano upravljanje carinskim terminalima, ali i propisi iz drugih oblasti koji su od značaja za predmetnu oblast.

Analizirani su planovi i izvještaji UIO.

Obavljeni su razgovori sa predstavnicima UIO, UO UIO i Vanjskotrgovinske komore BiH. Informacije i podaci su prikupljeni od UIO (Središnji ured, regionalni centri, carinske ispostave i carinski referati) kao i od vlasnika carinskih terminala.

Detaljna analiza organizacije i funkcionisanja carinskih terminala, uslovi koje ispunjavaju, načina naplate naknade, plaćanje, izveštavanje, dugovanja i preduzete aktivnosti vršena je na bazi uzorka. Uzorak je obuhvatio 30% od ukupnog broja terminala s tim da je iz svakog regionalnog centra po 30% terminala u vlasništvu UIO i 30 % u privatnom vlasništvu. Visina ostvarenih prihoda, stanje duga ili nenaplaćenih potraživanja, kao i uslovi definisani ugovorom bili su opredjeljujući elementi kod odabira uzorka carinskih terminala.

Analizirane su i poređene informacije iz drugih relevantnih izvora, kao i informacije dostupne na internetu, a koje se tiču regulative i prakse upravljanja carinskim terminalima u zemljama okruženja.

1.6. Struktura izvještaja

Prvo poglavlje daje uvod u Izvještaj. U drugom poglavlju Izvještaja date su osnovne informacije o procesu upravljanja carinskim terminalima. Nalazi provedene revizije prezentovani su u trećem poglavlju. Četvrto poglavlje sadrži zaključke, a peto preporuke nadležnim institucijama sa ciljem unaprjeđenja procesa i otklanjanja nepravilnosti u upravljanju carinskim terminalima.

2. Upravljanje carinskim terminalima

U ovom poglavlju date su osnovne informacije o UIO i opisan proces upravljanja carinskim terminalima.

2.1. Osnovne Informacije

Uprava za indirektno oporezivanje je formirana 01.01.2004. godine kao samostalna upravna organizacija na nivou institucija BiH, odgovorna za osiguranje jedinstvenog funkcionisanja fiskalnog i ekonomskog sistema u BiH. UIO je odgovorna za provođenje zakonskih propisa i politike indirektnog oporezivanja, te za naplatu i raspodjelu prihoda od indirektnih poreza u BiH: poreza na dodatu vrijednost, carina, akciza i putarine, te ostalih prihoda i taksi. Prihodi od carinskih terminala spadaju u ostale prihode i uplaćuju se na JR.

UIO je nastala spajanjem tri bivše carinske službe u BiH (FBiH, RS i Brčko distrikt BiH).

Glavni zadaci UIO su:

1. kontrola svih roba koje ulaze ili napuštaju carinsko područje BiH;
2. naplata carinskih dažbina i naplata poreza pri uvozu;
3. jedinstvena primjena i provođenje carinskih i poreznih propisa, te jednoobrazno postupanje;
4. sprječavanje kršenja carinskih propisa, uključujući sprječavanje krijumčarenja, obavještajni rad i istrage;
5. kontrola zabrana i ograničenja prometa robe koja ugrožava javnu politiku, javni moral, javnu sigurnost, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, zatim nacionalna bogatstva od umjetničke, povijesne ili arheološke vrijednosti, te industrijsko-komercijalne svojine, otrova, droga, terorističkih materijala, oružja, municije, otpadnih materija, itd.

Ukupan iznos neto prihoda koji je UIO prikupila na JR, kreće se u prosjeku oko 5 milijardi KM godišnje.

Od ukupno naplaćenog neto prihoda UIO, oko 14 miliona KM se odnosi na prihode od carinskih terminala, što u odnosu na ukupne neto prihode UIO čini svega 0,28%.

UIO ima Središnji ured u Banjoj Luci i četiri regionalna centra smještena u Tuzli, Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci. Svaki od regionalnih centara obuhvata određeni broj organizacionih jedinica: carinskih ispostava (CI)³ i carinskih referata (CR)⁴ na kojima se obavljaju poslovi iz nadležnosti carina.⁵

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji UIO ima 34 CI i 56 CR.

Raspored istih po regionalnim centrima dat je u Prilogu br. 1.

Prema prikupljenim informacijama carinski terminali su posebno određena službena mjesta u kojima carinski organ redovno vrši carinski nadzor, kontrolu ili carinjenje robe. To su sve CI (osim aerodroma) i za to posebno određeni CR.

³ Carinska ispostava vrši poslove provođenja carinskog postupka nad robom koja se uvozi, izvozi ili tranzitira kroz carinsko područje BiH, obavlja poslove carinjenja roba i provođenja mjera carinskog nadzora nad robom, osigurava dosljednu primjenu propisa u obavljanju poslova iz svog djelokruga, ostvaruje saradnju sa inspekcijским i drugim organima u obavljanju poslova iz svog djelokruga, ostvaruje saradnju sa drugim organizacionim jedinicama Uprave po pitanjima iz svog djelokruga, kontinuirano sarađuje sa Odsjekom za carinske poslove, vodi propisane evidencije, sačinjava izvještaje i informacije o radu ispostave.

⁴ Carinski referat provodi mjere carinskog nadzora nad robom koja se uvozi, izvozi u/lz carinskog područja BiH ili se nalazi u provozu kroz carinsko područje BiH, vodi propisane evidencije, osigurava dosljednu primjenu propisa u obavljanju poslova iz svog djelokruga, ostvaruje saradnju sa organizacionim jedinicama Uprave i drugih organa i službi po pitanjima iz djelokruga svog rada, kontinuirano sarađuje sa Odsjekom za carinske poslove, sačinjava izvještaje i informacije o svom radu.

⁵ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u Upravi za indirektno oporezivanje BiH, Službeni glasnik br.: 29/13;

U narednoj tabeli se prezentuje raspored carinskih terminala po CI i CR i po regionalnim centrima sa 31.12.2014. godine.

Tabela br. 1.: Raspored carinskih terminala

Regionalni centar	Banja Luka	Sarajevo	Mostar	Tuzla	Ukupno
CI	8*	7	8	7	30
CR	3	1	4	3	11
UKUPNO	11	8	12	10	41

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih od UIO

Napomena: *Za CI Samac – 1 carinski terminal potpisana su dva ugovora sa dva različita vlasnika.

UIO je zaključno sa 2014. godinom poslovala na 41 carinskom terminalu, od kojih je 11 u vlasništvu UIO, a 30 u privatnom vlasništvu. Većina carinskih terminala u vlasništvu UIO su novoizgrađeni objekti i nalaze se na GP. Carinski terminali koji su u privatnom vlasništvu, a koje koristi UIO, su uglavnom ranije koristile i entitetske uprave carina i nalaze se u unutrašnjosti BiH.

U narednoj tabeli dat je pregled o vlasništvu carinskih terminala po regionalnim centrima sa 31.12.2014. godine.

Tabela br.2.: Vlasnička struktura carinskih terminala

Regionalni centar	UIO	Privatni	Ukupno
BANJA LUKA	5	6*	11
MOSTAR	2	10	12
TUZLA	4	6	10
SARAJEVO		8	8
UKUPNO	11	30	41

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih od UIO

Napomena: *Za CI Samac – 1 carinski terminal potpisana su dva ugovora sa dva različita vlasnika

2.2. Opis procesa

UIO UIO je 2006. i 2007. godine je odlukom propisao osnovne uslove koje treba da ispunjavaju carinski terminali, iznos naknade koji se plaća za korištenje parking prostora u carinskom terminalu i međusobna prava i obaveze UIO i privatnika koje se definišu ugovorom.

Prilikom uvoza ili izvoza robe, obveznici su dužni da vozilom uđu u prostor carinskog terminala kako bi carinski službenici obavili propisane carinske procedure. Prilikom ulaska plaćaju naknadu za korištenje carinskog terminala (parking prostor) koja iznosi 40 KM za teretna motorna vozila i 10 KM za putnička vozila po danu i 5 KM za prazna vozila nosivosti preko 3,5 tone po prolasku kroz carinski terminal. Dokaz o plaćenju naknade za korištenje carinskog terminala je CT obrazac i on predstavlja jedan od uslova za početak provođenja carinskih procedura.

Također, na carinskim terminalima koji su uspostavljeni na GP, za svaki prolazak teretnog vozila obavezno se naplaćuje naknada za korištenje carinskog terminala, bez obzira gdje je konačno mjesto carinjenja. Za iste se i u konačnom mjestu carinjenja, naplaćuje korištenje carinskog terminala.

Prema važećim propisima kod terminala u vlasništvu UIO naknadu za korištenje carinskog terminala korisnici u cijelosti uplaćuju na JR.

Kod terminala u privatnom vlasništvu korisnici naknadu za korištenje carinskog terminala plaćaju u gotovini vlasniku carinskog terminala.

Kod terminala u privatnom vlasništvu, propisima je predviđeno da UIO vlasniku ne plaća zakup već je vlasniku dato pravo da naplaćuje naknadu za korištenje carinskog terminala, s tim da je u obavezi mjesečno uplaćivati 30% od ukupnog mjesečnog ostvarenog prihoda od naknada za carinske terminale na JR. Vlasnik je, također, u obavezi da osigura prostor za smještaj svih zaposlenih koji rade na poslovima carinskog pregleda, dovoljan broj mjesta za smještaj motornih vozila, skladište za oduzetu robu, kolsku vagu i snosi sve režijske troškove (osim troškova telefona).

Prema propisima vlasnik i CI/CR na kojoj se nalazi carinski terminal su dužni mjesečno vršiti sravnjivanje evidencija o prihodima po osnovu naknade za korištenje carinskog terminala. Na osnovu toga nadležni regionalni centar izdaje fakturu za pripadajući dio prihoda (30%) koji vlasnik treba uplatiti na JR. Za isto su propisani rokovi za pojedinačna postupanja.

U nastavku se daje pregled fakturisanog prihoda od carinskih terminala za 2012., 2013. i 2014. godinu kao i omjer raspodjele između UIO i vlasnika terminala.

Tabela br. 3.: Fakturisani prihod od naknade za korištenje carinskog terminala

Godina	Raspodjela	Terminali u vlasništvu		ukupno
		UIO	Privatnika	
2012.	UIO	7.749.860	5.410.909	13.160.769
	PRIVATNIK		12.625.454	12.625.454
	UKUPNO	7.749.860	18.036.363	25.786.223
2013.	UIO	8.131.680	5.511.938	13.643.618
	PRIVATNIK		12.861.189	12.861.189
	UKUPNO	8.131.680	18.373.127	26.504.807
2014.	UIO	8.658.015	6.024.563	14.682.578
	PRIVATNIK		14.057.313	14.057.313
	UKUPNO	8.658.015	20.081.876	28.739.891
UKUPNO	UIO	24.539.555	16.947.410	41.486.965
	PRIVATNIK	-	39.543.956	39.543.956
	UKUPNO	24.539.555	56.491.366	81.030.921

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih od UIO

U skladu sa propisima kašnjenje sa uplatama podliježe postupku prinudne naplate.

Utvrđeni dug naplaćuje se u postupku prinudne naplate na osnovu izvještaja o dugu, koji se smatra vjerodostojnim dokumentom na osnovu kojeg se obavlja izvršenje putem upravnog postupka prinudne naplate.

Izvještaj o dugu dostavlja se Grupi za prinudnu naplatu nadležnog regionalnog centra UIO, na osnovu kojeg, šef Grupe za prinudnu naplatu u nadležnom regionalnom centru UIO izdaje i potpisuje nalog za prinudnu naplatu na propisanom obrascu koji se dostavlja dužniku sa uplatnicom za plaćanje duga. Postupak prinudne naplate počinje uručenjem naloga za prinudnu naplatu dužniku.

Pokretanje postupka prinudne naplate povlači za sobom potraživanje naknadnog tereta u iznosu od 5% od dužnog iznosa, a od sljedećeg dana nakon isteka roka za redovno plaćanje teku zatezne kamate u iznosu od 0,04% dnevno, za svaki dan zakašnjenja.

Ukoliko u roku od deset dana od dana uručenja naloga ne dođe do izmirenja duga u cijelosti, šef Grupe za prinudnu naplatu u nadležnom regionalnom centru UIO izdaje nalog za pljeđbu, nakon koje Grupa za prinudnu naplatu prikuplja informacije o imovini dužnika. Ako je dug osiguran, naplata istog se prioritarno izvršava iz garancije. Ako nije, vrši se zapljena imovine i prava dužnika prema zakonom utvrđenom redoslijedu.

Dužnik može dug platiti i uz odgodu plaćanja ili putem plaćanja na rate.

3. Nalazi

U postupku revizije, a u skladu sa ISSAI 100.42 i 300.38., pribavljena je dovoljna količina primjerenih dokaza koji su pružili jasan uvid odnosno razumijevanje načina na koji je uspostavljeno funkcionisanje i upravljanje carinskim terminalima. Prikupljeni dokazi su relevantni za iznošenje nalaza revizije.

U poglavlju 3. su prezentovani nalazi do kojih se došlo revizijom. Nalazi se tiču pretpostavki za efikasno upravljanje carinskim terminalima, utvrđenih uskih grla i preduzetih aktivnosti na unaprijeđenju upravljanja carinskim terminalima.

3.1. Pretpostavke za efikasno funkcionisanje carinskih terminala

U ovom dijelu su prezentovani nalazi i informacije koji govore o pretpostavkama koje su neophodne za efikasno upravljanje carinskim terminalima, od same uspostave carinskog terminala pa do sistema internih kontrola.

3.1.1. Kriteriji za uspostavu carinskog terminala

Propisi koji regulišu rad UIO nisu jasno definisali šta je carinski terminal, šta obuhvata i koji su kriteriji za uspostavu carinskog terminala tj. kada i gdje se uspostavlja. Tako postoje slučajevi da se carinski terminali nalaze i u slobodnim zonama, a da se sa druge strane ne nalaze na međunarodnim graničnim prijelazima I kategorije.

Također, nisu prezentovani dokazi kojima se potkrepljuje postojanje analiza obima, strukture i tokova kretanja roba u putničkom i robnom saobraćaju sa inostranstvom i slično, a što bi trebalo da bude jedna od podloga za uspostavu carinskog terminala.

Analizom propisa utvrđeno je da ni u jednom ne postoji jasna definicija carinskog terminala. Nije jasno da li je carinski terminal objekat i infrastruktura ili mjesto rada. Jedino je u Odluci o utvrđivanju uslova za carinski terminal⁶ navedeno da će se carinski terminal odobriti u objektima koji zadovoljavaju uslove za carinski pregled.

Prema informacijama dobijenim od sagovornika iz UIO, uspostava carinskog terminala je vezana za Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u UIO tj. za organizacione dijelove u kojima se provodi redovan carinski nadzor, kontrola i carinjenje robe, a to su CI. Osim ovoga, važeći propisi⁷ omogućavaju da carinski organi uzimajući u obzir karakter robe i carinske postupke u koje roba treba biti stavljena, određuju u svim slučajevima gdje je to moguće nadležnost pojedinačnih carinskih ureda. Na osnovu ovoga⁸ određeni su CR na kojima se može provoditi carinski postupak (Pavlovića Most, Gorica, Kamensko, Bijača). Bez obzira na navedeno, za tri su uspostavljeni carinski terminali (Gorica, Kamensko i Bijača), a za Pavlovića Most nije.

⁶ Službeni glasnik BiH, br.: 24/07.

⁷ Član 57. Zakona o carinskoj politici BiH, Službeni glasnik BiH, br.: 57/04.

⁸ Uputstvo o određivanju carinskih referata na graničnim prijelazima u kojima se može provoditi carinski postupak stavljanja robe u slobodan promet, vrste roba i način provođenja postupka, Službeni glasnik BiH, br.: 104/06, 03/11 i 10/15.

Također, prema navodima sagovornika iz UIO, carinski terminali se mogu uspostaviti i za CR na GP, u zavisnosti o kategorije uspostavljenog GP. Uspostava GP i njihova kategorizacija je direktno vezana za međudržavne sporazume o graničnim prijelazima.

BiH je potpisnica međudržavnih sporazuma sa Republikom Hrvatskom, Republikom Srbijom i Republikom Crnom Gorom⁹. Vijeće ministara je u maju 2012. godine donijelo Odluku o određivanju graničnih prijelaza u BiH u kome su definisani Međunarodni granični prijelazi I¹⁰ i II kategorije¹¹.

U prilog navedenom da ne postoje kriteriji za uspostavu carinskih terminala je i činjenica da na određenim CR koji se nalaze na GP nisu uspostavljeni carinski terminali iako su GP iste kategorije. Na primjer: CR Vardište i CR Hum nemaju carinski terminal iako su međunarodni GP I kategorije.

Pregled sistematizovanih CI i CR uspostavljenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u UIO u odnosu na Odluku o određivanju graničnih prijelaza u BiH, graničnih prijelaza utvrđenih međunarodnim sporazumima i ugovorima kao i uspostavljenim terminalima, se nalazi u Prilogu br. 2.

Većina carinskih terminala na CI je naslijeđena od entiteta i nalaze se u unutrašnjosti BiH, dok se većina carinskih terminala na CR nalazi na GP.

Prema postojećem stanju, carinski terminali su uspostavljeni za 30 CI (osim za 4 aerodroma) i za 11 CR.

Prema podacima iz uzorka, utvrđeno je da u pojedinim slučajevima jedan carinski terminal koriste i CI i CR (Brod, Gradiška, Bijeljina i Rača), s tim da se kod nekih posebno prate prihodi za CI i CR¹², a kod nekih su zajednički.

Pored carinskih terminala uspostavljenih za CI ili CR, utvrđeno je da se carinski terminal nalazi i u jednoj od pet slobodnih zona¹³ utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u UIO. Riječ je o carinskom terminalu uspostavljenom u slobodnoj zoni Visoko u kojem se naplaćuje naknada za korištenje carinskog terminala.

3.1.2. Uslovi i pribavljanje carinskih terminala

Iako su utvrđeni osnovni uslovi koje treba da ispunjavaju carinski terminali, nije utvrđeno postojanje sveobuhvatne procjene kapaciteta pojedinačnih carinskih terminala.

UIO UIO je u martu 2007. godine donio Odluku¹⁴ kojom su utvrđeni osnovni uslovi koji moraju biti ispunjeni za sve carinske terminale, a procjenu kapaciteta će vršiti UIO u zavisnosti od carinskog terminala.

⁹ Ugovor između BiH i Republike Hrvatske o graničnim prijelazima, Službeni glasnik BiH, br.: 23/13

Sporazum o određivanju graničnih prijelaza između BiH i Srbije i Crne Gore, Službeni glasnik BiH, br.: 6/07

Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prijelazima za međunarodni saobraćaj, Službeni glasnik BiH, br.: 9/10.

¹⁰ prijevoz osoba, svih vrsta roba i svih vrsta prijevoznih sredstava

¹¹ prijevoz osoba, svih vrsta prijevoznih sredstava i svih vrsta roba, osim roba koje podliježu plaćanju akciza

¹² CI Bijeljina i CR Rača

¹³ Banja Luka, Sarajevo, Visoko, Mostar, Tuzla

¹⁴ Odluka o utvrđivanju uslova za carinski terminal, Službeni glasnik BiH, br.: 24/07.

Osnovni propisani uslovi su:

- dovoljan prostor za smještaj svih zaposlenih koji rade na poslovima carinskog pregleda,
- dovoljan broj mjesta za smještaj motornih vozila,
- kolsku vagu,
- skladište za oduzetu robu,
- priključak za telefon.

Iako je Odlukom precizirano da će UIO procjenjivati kapacitete ovih uslova zavisno od carinskog terminala, nisu predloženi dokazi da je isto izvršeno.

Prema navodima sagovornika iz UIO kriterijumi za uslove koji treba da ispunjava prostor za potrebe carinskog terminala (veličinu prostora, infrastrukturu i dr.) su: broj carinskih deklaracija, vrste carinskih procedura koje se obavljaju na terminalu, broj privrednih subjekata koji posluju na teritoriji općine odnosno regije kojoj pripada CI odnosno GP, vrste roba koje se prevoze, a u vezi s tim i nadležnosti inspekcijских službi, te ekonomska opravdanost.

Međutim, osim ovih navoda reviziji nisu predložene pisane analize ovih kriterijuma za sve carinske terminale. Dostavljene su djelimične analize za dva carinska terminala koje nisu sveobuhvatne i u skladu sa gore navedenim kriterijumima.

Osim navedenog, Vijeće ministara je još 2009. godine odredilo minimalne standarde i uslove izgradnje i opremanja GP.¹⁵ Isti tretiraju i određene uslove potrebne za rad carinskih službenika na GP i carinski terminal. Od 2013. godine u UIO je uspostavljeno nadležno tijelo za upravljanje i održavanje GP sa zaduženjem da provodi planiranje, izgradnju i opremanje GP.

Nisu predloženi dokazi kojima se potkrepljuju aktivnosti na analizi standarda i uslova koji su propisani ovim Pravilnikom i postojećih uslova za carinski terminal propisanih odlukom UIO.

Granična policija BiH je 2012. godine izvršila analizu stanja na graničnim prijelazima i sačinila izvještaj u kojem su navedeni uslovi koje ispunjavaju GP. Izvještaj ne sadrži informacije o ispunjenosti uslova za rad carinskih službenika UIO pa samim tim ni carinskih terminala.

Sredinom 2015. godine, direktor je imenovao radnu grupu koja ima zadatak da u roku od 2 mjeseca izradi novi nacrt odluke o korištenju carinskih terminala kojom će se regulisati sva pitanja koja su identifikovana kao sporna ili nisu regulisana važećim propisima iz ove oblasti.

Nije propisan način na koji se pribavlja carinski terminal kada UIO ne raspolaže vlastitim objektima i infrastrukturom.

Većina postojećih carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO su bili i u vrijeme entitetskih uprava i isti su naslijeđeni, s tim da je u pojedinim slučajevima uočeno neblagovremeno zaključivanje ugovora. Prilikom zaključivanja ovih ugovora UIO nije osigurala provjeru statusa ugovorne stranke, kao i garancije u pogledu ispunjavanja propisanih uslova.

Izbior novih carinskih terminala, nakon raskida sa postojećim, je vršen javnim oglašavanjem.

¹⁵ Pravilnik o standardima i uslovima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prijelaza, Službeni glasnik BiH, broj: 06/10.

Odlukom o utvrđivanju uslova za carinski terminal iz 2007. godine propisano je da ukoliko pravna lica kod kojih se trenutno nalaze carinski terminali naslijeđeni od entiteta i Distrikta, nisu izmirila svoje obaveze i ukoliko ne prihvate uslove iz Odluke, UIO će odmah pristupiti izmještanju carinskih terminala na drugo mjesto i to u roku od tri mjeseca.

U kontekstu navedenog, sa većinom vlasnika carinskih terminala koji su bili u vrijeme entitetskih uprava, su potpisani ugovori, osim sa jednim, koji je odbio potpisati ugovor (Agrokomerc).

Većina ugovora (23) je potpisana 2007. godine, ali postoje i slučajevi gdje su ugovori potpisani tek nakon proteka više od dvije pa čak i pet godina od donošenja navedene Odluke (Intereuropa RTC Travnik, Općina Tomislavgrad, Željeznice Federacije, Slobodna zona Hercegovine).

Prilikom zaključivanja ovih ugovora UIO nije tražila nikakvu dokumentaciju od vlasnika nekretnine i ostale imovine uključene u carinski terminal kojom se potvrđuje vlasništvo ili pravo raspolaganja istim kao ni ostalu dokumentaciju iz koje bi se jasno mogao utvrditi status ugovorne stranke, kao i garancije u pogledu ispunjavanja propisanih uslova.

Prema podacima iz uzorka u jednom slučaju za potrebe CI Šamac su zaključena dva ugovora sa dva vlasnika za korištenje jednog carinskog terminala.

Po riječima šefa CI, to je stanje naslijeđeno jer su prije nastanka UIO tu postojale dvije CI (jedna iz RS, a jedna iz FBiH) koje su koristile carinske terminale u privatnom vlasništvu. Nastankom UIO ugovori su potpisani sa oba vlasnika (jedni imaju poslovne urede, a drugi raspolazu sa parking prostorom) i svaki od njih ostvaruje svoje prihode od terminala. Međutim, šefu CI nije poznat način na koji njihovo udruživanje funkcioniše i kako su se rasporedili s obzirom da dijele jednu rampu na kojoj se plaća terminal.

Međutim, revizija je utvrdila da su u ugovorima sa spomenutim vlasnicima definisani isti uslovi. Oba treba da osiguraju i prostor za zaposlene, parking, prostor za oduzetu robu, viljuškar, itd. Prema potpisanim ugovorima, djeluje kao da postoje dva carinska terminala, a u stvarnosti to ne izgleda tako.

U periodu 2012. - 2014. godine, zbog neispunjenja ugovorenih obaveza, UIO je sa određenim vlasnicima raskinula ugovore i izbor novih carinskih terminala vršila putem javnog poziva¹⁶ i po pozivu za učešće¹⁷.

Pregled terminala koji su poslovali u 2012. – 2014. godini sa lokacijom, vremenom i načinom pribavljanja dat je u Prilogu br. 3

Analizom procedura izbora novih carinskih terminala nije utvrđeno postojanje sveobuhvatnih analiza i procjena kapaciteta na osnovu koji su definisani traženi uslovi. U pojedinim slučajevima je utvrđeno neblagovremeno postupanje u procedurama izbora kao i nepotpunost dokumentacije kojom se dokazuje status pokrenutog postupka izbora novog carinskog terminala.

Analizom procedura izbora novih carinskih terminala nije utvrđeno na osnovu čega su definisani uslovi koji su traženi tenderskom dokumentacijom. Uslovi iz tenderske

¹⁶ Javni oglas za prikupljanje ponuda za carinski terminal CI Mostar i CI Tuzla (16.03.2005.)

Javni oglas za prikupljanje ponuda za carinski terminal CI Visoko (30.07.2008.)

Javni oglas za prikupljanje ponuda za carinski terminal CI Brod (18.09.2012.)

Javni oglas za prikupljanje ponuda za carinski terminal CI Prijedor (09.10.2013.)

Javni oglas za prikupljanje ponuda za carinski terminal CI Velika Kladuša (19.12.2008.)

¹⁷ Poziv za učešće za prikupljanje ponuda za davanje u zakup prostora – platoa za postavljanje kontejnera radi obavljanja špeditorske djelatnosti i platoa za carinski terminal na CR Bijača (09.09.2013. godina)

dokumentacije se razlikuju u pogledu veličine prostora, udaljenosti od graničnog prijelaza, prostora za špedicije i inspekcije i sl.

Prema navodima sagovornika iz UIO kriterijumi za uslove koji treba da ispunjava prostor za potrebe carinskog terminala (veličinu prostora, infrastrukturu i dr.) su: broj carinskih deklaracija, vrste carinskih procedura koje se obavljaju na terminalu, broj privrednih subjekata koji posluju na teritoriji općine odnosno regije kojoj pripada CI odnosno GP, vrste roba koje se prevoze, a u vezi s tim i nadležnosti inspekcijskih službi, te ekonomska opravdanost.

Međutim, osim ovih navoda reviziji nisu predložene pisane analize ovih kriterijuma za sve carinske terminale. Za dva carinska terminala dostavljene su djelimične analize koje nisu sveobuhvatne i u skladu sa gore navedenim kriterijumima.

Iako je pokrenuta procedura izbora carinskog terminala za CI Mostar još 2005. godine, ista nije okončana. Raspoložive informacije ukazuju da je prvobitni carinski terminal – Slobodna zona Hercegovina naslijeđen i da je sa istim potpisan ugovor 2009. godine, a da je kasnije izvršena promjena vlasnika objekta koji se nalazi u istom carinskom terminalu što je dovelo do zaključenja ugovora sa novim vlasnikom 2012. godine.

Također, procedura izbora carinskog terminala za CI Tuzla je trajala dugo. Iako pokrenuta 2005. godine, rezultirala je potpisivanjem prvog dokumenta (aneks ugovora) tek 2008. godine. Reviziji nije predložen prvobitni ugovor, već samo dva aneksa. Sa istim vlasnikom je 2012. godine potpisan novi ugovor.

Ugovori o korištenju carinskih terminala se međusobno razlikuju po sveobuhvatnosti i preciznosti ugovorenih obaveza.

Analizom ugovora o korištenju carinskih terminala utvrđeno je da se isti razlikuju od terminala do terminala. Ni sami ugovori u nekim slučajevima nisu precizni (dovoljan prostor za smještaj zaposlenih koji rade na poslovima carinjenja, dovoljan broj za smještaj motornih vozila, itd.). Kod nekih su ugovoreni samo osnovni uslovi, a kod nekih je spisak uslova veći (sanitarne prostorije, viljuškar, restoran, prostorije za inspekcije i špeditere, itd). I dodatni ugovoreni uslovi se razlikuju od terminala do terminala.

Nadalje, utvrđeno je da ugovori nisu u svim slučajevima jasni i ne sadrže sve elemente, naročito, ako se ima u vidu da su naknadno sa vlasnicima sklapani aneksi, kao i sporazumi o načinu izvršavanja ugovora o korištenju carinskih terminala kojima se definišu obaveze vlasnika u pogledu skladištenja oduzete robe (sa 21 sklopljen sporazum, a 10 još uvijek nije potpisalo)¹⁸. Od vlasnika je, također, naknadno tražena uspostava nadzornih kamera. Od nedostataka koji se tiču samih ugovora je i nejasno definisanje ko je zadužen za investiciono održavanje.

Nije utvrđeno postojanje pisanih analiza efikasnosti kao i ekonomičnosti za moguća rješenja za carinske terminale, tj. opravdanosti ugovora za carinske terminale u privatnom vlasništvu.

¹⁸ Nisu potpisali: Općina Tomislavgrad, Željeznice FBiH, Slobodna zona Šamac, Interšped Doboj, Zrak optomehanika, Trgokop, Promark, Slobodna zona Visoko, Volta.

U UIO nije uspostavljen sistem evidencija o troškovima po carinskim terminalima u vlasništvu UIO (tekuće i investiciono održavanje), koje bi moglo poslužiti pri analizi odnosa između prihoda i troškova kada je carinski terminal u vlasništvu UIO i kada nije.

U Regionalnom centru Tuzla su nam dali pregled režijskih troškova koje oni prate (voda, struja, grijanje i odvoz smeća) i to za 2014. godinu, ali su isti zbirni za CI i CR.

Također, ne postoje ni analize eventualnog klasičnog modela zakupa prostora za potrebe carinskog terminala.

Iako je novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u UIO predviđen Odsjek koji bi se trebao baviti upravljanjem objektima UIO, pa samim tim i carinskim terminalima u vlasništvu UIO, nisu osigurane potrebne pretpostavke za funkcionalan rad istog. Broj potrebnog kadra i popunjenost nisu u skladu sa obimom posla za koji su nadležni.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u UIO iz 2013. godine uspostavljen je Odsjek za upravljanje objektima UIO i graničnim prijelazima. U nadležnosti Odsjeka su između ostalog poslovi administrativno-tehničke pripreme i stvaranje neophodnih uslova sa ciljem izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije i održavanja objekata i infrastrukture UIO, kao i objekata i infrastrukture na svim graničnim prijelazima, te poslovi tekućeg održavanja čistoće objekata i infrastrukture na svim graničnim prijelazima.

Pravilnikom su predviđena 44 radna mjesta u ovom Odsjeku, a sa 31.12.2014. godine popunjeno je bilo 6 mjesta.

U nadležnosti ovog Odsjeka je održavanje preko 80 objekata, među kojima su i objekti na graničnim prijelazima gdje postoji samo granična služba ali ne i UIO. Prema važećoj sistematizaciji je predviđeno 24 radnika na održavanju čistoće za prostore na području određenog regionalnog centra, s tim da sa 31.12.2014. godine nije bilo popunjeno ni jedno radno mjesto za ove poslove.

3.1.3. Provedbeni akti i sistem internih kontrola

Ne sporeći propisom utvrđeni iznos naknade za korištenje carinskog terminala, kao i omjer raspodjele prihoda od naknada za terminal između UIO i vlasnika, nisu predložene analize na osnovu kojih je utvrđen iznos naknade, kao i omjer rasporeda prihoda.

Privobitnom Odlukom o utvrđivanju visine naknade za korištenje carinskih terminala kao i Odlukom o utvrđivanju uslova za carinski terminal je definisana visina naknade:

- o teretna motorna vozila i druga vozila koja ne spadaju u kategoriju putničkih vozila – 40,00 KM po danu (24 sata od momenta ulaska),
- o putnička vozila – 10,00 KM po danu (24 sata od momenta ulaska),
- o sva prazna vozila nosivosti preko 3,5 tone – 5,00 KM po prolasku kroz terminal.

Analizom zapisnika sa sjednica UO UIO utvrđeno je da se pregovaralo sa privatnim licima i da je na osnovu toga utvrđena visina naknade. Međutim, nisu nam predloženi dokazi kojima se opravdava visina utvrđene naknade.

Privobitno je Odlukom o utvrđivanju visine naknade za korištenje carinskih terminala bila utvrđena obaveza vlasnika terminala da mjesečno uplaćuje na JR 40% od ukupnog prihoda po osnovu ove naknade, što je Odlukom o utvrđivanju uslova za carinski terminal smanjeno na 30%.

Iz zapisnika sa sjednica UO UIO utvrđeno je da se sa privatnicima pregovaralo i oko raspodjele naknada od terminala i da je na osnovu toga utvrđen omjer rasporeda, kao i promjena istog. Znači, utvrđenom omjeru rasporeda 30:70 u korist privatnika nije prethodila nikakva analiza, osim navoda privatnika da im ranijih 60% prihoda od naknada nije bilo dovoljno za pokriće troškova koje imaju u vezi sa održavanjem terminala.

Procedura naplate naknade za korištenje carinskog terminala je različito uspostavljena za terminale u vlasništvu UIO i za terminale koji nisu u vlasništvu UIO. Utvrđeno je neblagovremeno donošenje instrukcija kojim su utvrđene ove procedure. Osim naprijed navedenog, važeći propisi koji se tiču naplate su u određenim dijelovima nedorečeni (PDV na naknadu i uključivanje u poreznu osnovicu, izdavanje CT obrazaca za carinske terminale u privatnom vlasništvu, rokovi za uplate itd.).

Odlukom o utvrđivanju uslova za carinski terminal iz 2007. godine utvrđena je nadležnost direktora UIO da propiše postupak naplate i kontrole ulaska i izlaska u/iz carinskog terminala. Donesene su dvije instrukcije, jedna za carinske terminale u vlasništvu UIO, a druga za carinske terminale koji nisu u vlasništvu UIO.

Iako je Odluka o utvrđivanju uslova za carinski terminal na snazi od 2007. godine, Instrukcija o načinu naplate naknade za korištenje carinskih terminala vlasništva UIO¹⁹ je donesena 2008. godine, a Instrukcija o vođenju evidencije o naplati naknade za korištenje carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO²⁰ tek 2011. godine.

Instrukcijom o načinu naplate naknade za korištenje carinskih terminala u vlasništvu UIO je definisana visina naknade, izgled obrasca za naplatu, izdavanje i prodaja istih.

Instrukcijom o vođenju evidencije o naplati naknade za korištenje carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO je definisana visina naknade, naplata, vođenje evidencija i sravnjivanje stanja, izdavanje fakture i plaćanje pripadajućeg dijela UIO.

Navedenim odlukama niti instrukcijama nije propisano da li je naknada za korištenje carinskog terminala sa ili bez PDV, ni da li se plaćanje može vršiti u gotovini.

Ni Odlukom o utvrđivanju uslova za carinski terminal ni Instrukcijom o vođenju evidencije o naplati naknade za korištenje carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO nije propisano do kada su vlasnici dužni da izvrše uplatu po fakturi (30% od ostvarenih mjesečnih prihoda od naknada za korištenje carinskog terminala). Obaveza plaćanja do 10. u mjesecu je utvrđivana u samom ugovoru.

Instrukcijom o vođenju evidencije o naplati naknade za korištenje carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO je propisano da su Odsjeci za pružanje usluga dužni najkasnije do 08. u mjesecu ispostaviti fakturu, a u ugovorima je definisano do 7. u mjesecu.

Na nedorečenosti u pogledu provedbenih propisa, ukazuje i Odluka o oslobađanju od plaćanja naknade za korištenje parking prostora u carinskom terminalu²¹ za sva prijevozna sredstva koja prevoze humanitarne pošiljke koje ulaze u BiH kao pomoć za saniranje posljedica elementarne nepogode koja je zadesila BiH u maju 2014. godine, u kojoj nije navedeno do kada se ista primjenjuje.

¹⁹ Instrukcija, broj: 01-02-922/08 od 20.03.2008. godine i izmjena, broj: 01-02-2-360/10 od 01.02.2010. godine.

²⁰ Instrukcija, broj: 01-02-2-221/11 od 26.01.2011. godine

²¹ Službeni glasnik BiH, broj: 42/14

U prilog postojanja nejasnoća provedbenih akata, govore i dopisi kojima se traže tumačenja za postupanja vezano za naplatu i uključivanje u poreznu osnovicu visine naknade za korištenje carinskog terminala, naplatu naknade u slučajevima produženog boravka zbog kvara na serveru UIO, vremenskih nepogoda i dr.²²

UIO je u dva navrata, na osnovu upita, dala tumačenje o primjeni PDV-a na naknadu za korištenje carinskog terminala i to 2011. i 2015. godine.²³

S obzirom da se aktivnosti procesa upravljanja carinskim terminalima odvijaju u različitim organizacionim dijelovima UIO, nije jasno definisano ko je odgovoran za nadzor nad cjelokupnim procesom.

S obzirom da se aktivnosti procesa upravljanja carinskim terminalima obavljaju u više različitih organizacionih jedinica ni jedna organizaciona jedinica se ne smatra nadležnom za nadzor na cjelokupnim procesom.

U prilog navedenom su činjenice da se aktivnosti pribavljanja carinskih terminala provode u Sektoru za poslovne usluge, ugovore potpisuje direktor, zaposleni na carinskim terminalima su u nadležnosti Sektora za carine i oni vrše sravnjivanje prihoda sa vlasnicima, a kod terminala u vlasništvu UIO i naplaćuju/izdaju CT obrasce, izdavanje računa i prinudna naplata su u sklopu Sektora za poslovne usluge.

Prema prikupljenim podacima za carinske terminale (privatno vlasništvo) iz uzorka, pri svakom CI ili CR se vode²⁴ propisane evidencije o korištenju carinskih terminala, ali su rukovodioci istih uspostavili i određene interne evidencije i mehanizme kontrole korištenja carinskih terminala.

²² Akt broj: 03/2-18-2-2543-5/14 od 08.04.2015. godine, akt broj: 03/3-18-3-41-592/14 od 31.10.2014. godine, akt broj: 03/4-4-OV-18-2361/12 od 16.02.2012. godine, akt broj: 03-18-3-41-138-2/12 od 30.11.2012. godine

²³ Akt broj: 04/116-10-23-99-4/11 od 02.03.2011. godine i akt broj: 04/18-2-2543-4/15 od 20.03.2015. godine.

²⁴ mjesečno sravnjivanje podataka o korištenju terminala sa vlasnicima

3.2. Uska grla u upravljanju carinskim terminalima

U ovom dijelu su prezentovani nalazi koji prikazuju praksu i stanje u odnosu na propise, počev od samih uslova na carinskim terminalima pa do prihoda od korištenja carinskih terminala i dugova po tom osnovu.

3.2.1. Uslovi na carinskim terminalima

Određeni carinski terminali koji nisu u vlasništvu UIO ne ispunjavaju osnovne propisane uslove (nemaju kolsku vagu, skladište za oduzetu robu, dovoljan prostor za smještaj vozila).

U toku revizije ispitivana je ispunjenost osnovnih uslova na uzorku od 15 carinskih terminala. Od toga je 10 u privatnom vlasništvu (s tim da su za jedan carinski terminal zaključeni ugovori sa dva vlasnika – CI Šamac), a 5 u vlasništvu UIO.

U narednoj tabeli dat je pregled ispunjenosti osnovnih uslova kod carinskih terminala iz uzorka.

Tabela br. 4.: Ispunjenost osnovnih uslova

R.br.	Za potrebe		Vlasnik terminala	Osnovni uslovi				
				Prostor za smještaj zaposlenih	Mjesto za motorna vozila	Kolska vaga	Skladište za oduzetu robu	Priključak za telefon
1	CI	VISOKO	VELEPROMET	+	+	+	+	+
2	CI	SARAJEVO	INTEREUROPA RTC	+	+	+	+	+
3	CI	LJUBUŠKI	TRGOKOP	+	+	-	-	+
4	CI	TUZLA	RIVA	+	+	+	+	+
5	CI	NOVI GRAD	KOZARAPREVOZ	-	+	-	+	-
6	CI	BROD	GLOBAL BH	+	-	+	+	+
7	CI	ŠAMAC	SLOBODNA ZONA	+	+	-	-	+
			OPĆ. DOMALJEVAC					
8	CR	VISOKO	SLOBODNA ZONA	+	+	+	+	+
9	CR	BIJAČA	VOLTA	+	+	-	+	+
10	CR	GORICA	AMAGAL	+	+	-	-	+
11	CI	BIJELJINA	UIO	+	+	+	+	+
12	CI	GRADIŠKA	UIO	+	+	+	+	+
13	CR	ŠAMAC	UIO	+	+	+	+	+
14	CR	KAMENSKO	UIO	+	+	+	+	+
15	CR	ORAŠJE	UIO	+	+	+	+	+

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala

Iz prethodne tabele je vidljivo da određeni terminali ne ispunjavaju osnovne propisane i ugovorene uslove. Kod terminala u privatnom vlasništvu je utvrđeno, da iako je ugovoreno:

- 5(6) nema kolske vage (Trgokop, Volta, Amagal, Slobodna zona Šamac i Općina Domaljevac, Kozaraprevoz-vaga vlasništvo UIO),
- 1 nema dovoljno prostora za smještaj motornih vozila (Global BH),
- 1 nema prostor za zaposlene (Kozaraprevoz),
- 3 nema skladište za oduzetu robu (Trgokop, Amagal, Slobodna zona Šamac i Općina Domaljevac),

Za CI Novi Grad je utvrđeno, da se po osnovu ugovora sa Kozaraprevoz koristi samo parking prostor za smještaj motornih vozila, a da su prostorije u kojima se nalazi CI u stvari vlasništvo UIO, tj. naslijeđene su od entitetske uprave carina.

Iako jedan od osnovnih uslova, skladište za oduzetu robu, nije ugovoren za CR Bijača, isti je osiguran.

Prema podacima iz Odsjeka za održavanje objekata i graničnih prijelaza UIO, u vlasništvu UIO je 15 kolskih vaga koje se nalaze na postojećim carinskim terminalima. Od toga se 4 nalaze na carinskim terminalima koji nisu u vlasništvu UIO, a koje su tamo instalirane u vrijeme entitetskih carinskih uprava (CI Trebinje – Butreks, CI Novi Grad – Kozaraprevoz, CI Banja Luka – Meridijan, CI Zvornik – Drinatrans). Iako su kolske vage u vlasništvu UIO, u ugovorima za korištenje ovih carinskih terminala je navedeno da su kolske vage osigurali vlasnici carinskog terminala.

Pored ovog, nisu predloženi dokazi na osnovu kojih su ove vage date na korištenje vlasnicima.

Također, zaposleni UIO na carinskim terminalima navode da oni u suštini nemaju potrebe za skladištem za oduzetu robu jer se o postojanju oduzete robe odmah obavještava Središnji ured, koji dolaze u roku 1-2 dana i robu odvoze u novo centralno skladište u Banja Luci. Na carinskim terminalima se većinom nalaze samo oduzeta vozila, a prema navodima sagovornika iz UIO na sistemsko rješavanje ovog pitanja se čeka. O problemima upravljanja oduzetom robom pisano je i u Izvještaju revizije učinka.²⁵

Određeni carinski terminali koji nisu u vlasništvu UIO ne ispunjavaju ni određene dodatne uslove predviđene ugovorom (viljuškar, prostor za arhiv, karantena za stoku).

Osim osnovnih uslova, određenim ugovorima su precizirani i drugi uslovi koje treba da ispunjava carinski terminal. Ti uslovi se razlikuju od ugovora do ugovora.

Međutim, kod carinskih terminala iz uzorka je utvrđeno da pojedini carinski terminali ne ispunjavaju ni te dodatne ugovorene uslove.

Ugovoreni dodatni, a neispunjeni uslovi su sljedeći:

- Viljuškar (Trgokop, Amagal, Slobodna zona Šamac, Općina Domaljevac)
- Karanten za živu stoku (Amagal).

U narednoj tabeli naveden je pregled ispunjenosti ostalih uslova definisanih ugovorom za terminale koji nisu u vlasništvu UIO (+ ugovoreni i ispunjeni uslov, – ugovoreni, a neispunjeni uslov).

Tabela br. 5.: Pregled ispunjenosti ostalih ugovorenih uslova

R. br.	Za potrebe	Vlasnik terminala	Arhiv	Viljuškar	Sanitarne prostorije za vozače	Prostorije za špediciju	Prostor za inspekcije	Čajna kuhinja	Restoran	Cisterna	Karantena za živu stoku
1	CI	BROD	GLOBAL BH	+	+	+	+	+			
2	CI	TUZLA	RIVA	+	+					+	
3	CR	BIJACA	VOLTA			+	+		+		
4	CI	VISOKO	VELEPROMET-OC	+	+						
5	CR	VISOKO	SLOBODNA ZONA	+	+						
6	CI	SARAJEVO	INTEREUROPA RTC	+	+						
7	CI	LJUBUŠKI	TRGOKOP	+	-						
8	CI	ŠAMAC	SLOBODNA ZONA	+	-						
			OPĆINA DOMALJEVAC								
9	CR	GORICA	AMAGAL	+	-						
10	CI	NOVI GRAD	KOZARAPREVOZ	-	-						

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala

Napomena: Prazne ćelije predstavljaju uslove koji nisu ni definisani ugovorima

²⁵ Upravljanje robom oduzetom u carinskim postupcima, 2013. godina

Međutim, na nekim terminalima je utvrđeno da imaju osigurane i uslove koji nisu ugovoreni (restoran, prostor za inspekcije i špeditere, sanitarne prostorije za vozače, itd.).

Pregled ostalih uslova koji postoje na terminalu, a koji nisu ni obavezni i nisu ugovoreni, nalazi se u Prilogu br. 4.

Osim ovoga, reviziji je predložen dopis iz januara 2013. godine kojim se od vlasnika jednog carinskog terminala²⁶ traži da uspostavi nadzorne kamere. Nisu predloženi dokazi da je od svih vlasnika traženo instaliranje nadzornih kamera i da je ista obaveza utvrđena za terminale u vlasništvu UIO.

U nastavku revizije je utvrđeno da su na određenim terminalima instalirane nadzorne kamere, na nekim su instalirane ali su u kvaru, a na nekim nisu uopće instalirane.

Također, prema podacima iz Odsjeka za održavanje objekata i graničnih prijelaza UIO utvrđeno je da za osam terminala u vlasništvu UIO, tri imaju instalirane kamere (na jednom ne rade), a pet nema instaliranih kamera.

Većina carinskih terminala, iz uzorka, koji su u vlasništvu UIO su namjenski građeni objekti koji ispunjavaju sve osnovne uslove iako imaju problem sa tekućim održavanjem jer po sistematizaciji nemaju predviđenih radnih mjesta za te poslove, a Odsjek nadležan za održavanje nije kadrovski popunjen.

Prema izvještajima Odsjeka za upravljanje objektima UIO, na carinskim terminalima u vlasništvu UIO, postoje problemi higijensko-sanitarnih uslova, kao i nedostatak osoblja za održavanje istih.

U nadležnosti ovog Odsjeka je da održavaju preko 80 objekata, a prema važećoj sistematizaciji je predviđeno 24 radnika na održavanju čistoće, s tim da sa 31.12.2014. godine je nije bilo popunjeno nije jedno mjesto za ove poslove.

Također, prema navodima istih, za potrebe održavanja nedostaju i sredstva iz budžeta, jer su oni sada zaduženi da snose troškove i za objekte u kojima se nalaze službenici Granične policije. Naročito su naglasili one objekte za koje su zaduženi, na graničnim prijelazima gdje postoji samo granična služba ali ne i UIO.

3.2.2. Naknada za korištenje carinskog terminala

Osim što se međusobno razlikuju utvrđene procedure naplate, utvrđena je različita praksa u primjeni istih, kako kod carinskih terminala u vlasništvu UIO, tako i kod carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO.

Kod carinskih terminala u vlasništvu UIO, različita postupanja se tiču načina izdavanja CT obrazaca, plaćanja i primjena naknade za korištenje carinskog terminala.

Instrukcijom je propisano da se prodaja CT obrazaca obveznicima vrši u CI, ali je utvrđeno da ista se vrši i u CR.

Pored ovog, Instrukcijom je predviđeno da izdavanju CT obrazaca prethodi izdavanje računa i tek nakon uplate naknade na JR (predočavanja dokaza o uplati) izdavanje istih. Međutim, utvrđena su odstupanja. Izdavanje CT obrazaca vrši se i na bazi gotovinskog plaćanja (bez izdavanja računa) na carinskom terminalu. U tim slučajevima naplaćena novčana sredstva zaposleni UIO periodično uplaćuju na banku (CR Kamensko, CR Šamac).

²⁶ CI Višegrad - Privredni preporod

Računi koji se izdaju za otkup CT obrazaca obveznicima se izdaju bez obračunatog PDV-a. U CI Bijeljina su nam naveli da svaki terminal ulazi u carinsku osnovicu i da je naplaćen PDV kroz ZUT.

Također, iako je Instrukcijom propisano da obveznik koji je otkupio čitav blok CT obrazaca iste može preuzimati samo po ulasku vozila na terminal tj. pojedinačno, u praksi obveznici dobijaju onoliko CT obrazaca koliko su i otkupili.

Također, utvrđeno je da se na pojedinim carinskim terminalima ne naplaćuje naknada za prazna vozila (CI Gradiška).

U nastavku je dat pregled načina plaćanja po pojedinim carinskim terminalima u vlasništvu UIO iz uzorka.

Tabela br.6.: Pregled načina plaćanja na terminalima u vlasništvu UIO

R. br.	Za potrebe		Plaćanje	
			Gotovina	Preko računa
1	CR	KAMENSKO	prazna vozila	teretna vozila putnička vozila
2	CI	BIJELJINA		teretna vozila putnička vozila prazna vozila
3	CR	OŠAŠJE		teretna vozila putnička vozila prazna vozila
4	CI	GRADIŠKA		teretna vozila putnička vozila
5	CR	ŠAMAC	teretna vozila putnička vozila prazna vozila	teretna vozila putnička vozila prazna vozila

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala

Također, utvrđena su različita postupanja i kod terminala koji nisu u vlasništvu UIO, a koja se odnose na izdavanje CT obrazaca i visine naknade za korištenje carinskog terminala (sa i bez PDV).

Iako Instrukcijom nisu propisani CT obrasci, UIO je zaključivanjem aneksa ugovora sa većinom vlasnika iste obavezala da su dužni da iste osiguraju i da ih izdaju. Aneksi nisu potpisani sa 9 vlasnika.²⁷

Međutim, kod terminala iz uzorka ova obaveza nije utvrđena ni ugovorom ni aneksom za Slobodnu zonu Visoko i Kozaraprevoz. Iako nije pravno regulisana ova obaveza, Slobodna zona izdaje CT obrasce, dok Kozaraprevoz izdaje uplatnice.

Također, iako je aneksom utvrđena ova obaveza za Trgokop, isti ne izdaje CT obrasce već nota račun.

Utvrđeno je da se i uplatnice i nota računi Kozaraprevoza i Trgokopa prilažu uz carinsku prijavu, isto kao i CT obrasci.

Također, zbog nejasno definisane naknade za korištenje carinskog terminala, tj. da li ista uključuje PDV ili ne postoje razlike u visini naknade koju su plaćali korisnici carinskog terminala.

U narednoj tabeli prikazane su visina naknade i obrasci kojim se dokazuje plaćena naknada za terminale iz uzorka, a koji nisu u vlasništvu UIO.

²⁷ Kozaraprevoz, Slobodna zona Visoko, Meridian, Butreks, Općina Tomislavgrad, Intereuropa RTC Travnik, Luka Brčko, Interšped, Željeznice FBiH.

Tabela br.7.: Visina naknade i obrazac

R. br.	Za potrebe		Vlasnik terminala	Cijena u KM			Obrazi
				Teretna motorna vozila	Putnička vozila	Prazna vozila	
1	CI	VISOKO	VELEPROMET-DC	40	10	5	CT
2	CR	VISOKO	SLOBODNA ZONA VISOKO	40	10	5	CT
3	CI	LJUBUŠKI	TRGOKOP	40	10	5	NOTA, RAČUN
4	CR	BIJAČA	VOLTA	40	10	5	CT
5	CR	GORICA	AMAGAL	40	10	5	CT
6	CI	TUZLA	RIVA	40 46,8*	10 11,7*	5 5,08*	CT
7	CI	NOVI GRAD	KOZARAPREVOZ	46,8	11,7	5,08	UPLATNICA
8	CI	BROD	GLOBAL BH	40	10	0	CT
9	CI	ŠAMAC	SLOBODNA ZONA	40	10	5	CT
			OPĆINA DOMALJEVAC	40	10	5	CT
10	CI	SARAJEVO	INTEREUROPA RTC	46,8	11,7	5,08	CT

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala
Napomena: *Ako nije uključen u ZUT

U CI Šamac su nam naveli da svaki terminal ulazi u carinsku osnovicu i da je naplaćen PDV kroz ZUT.

Pregled detalja iz ugovora kojima su definisane procedure spravnjivanja, plaćanja i izdavanja CT obrazaca za terminale iz uzorka nalazi se u Prilogu br. 5.

3.2.3. Procedure i evidencije o korištenju carinskih terminala i ostvarenim prihodima

Utvrđeno je da postoje slučajevi neblagovremenog postupanja u provođenju propisanih procedura i evidencija o korištenju carinskih terminala. Neblagovremenost je utvrđena u spravnjivanju evidencija o korištenju carinskih terminala između CI/CR i vlasnika, ispostavljanju računa nadležnog regionalnog centra i u uplatama pripadajućeg dijela prihoda od naknade od terminala od strane vlasnika na JR. Nije propisan način na koji se utvrđuju i dokazuju nastale razlike u evidencijama o korištenju carinskog terminala između UIO i vlasnika.

Propisani su postupci i evidencije o korištenju carinskog terminala kao i rokovi za postupanja, kako vlasnika terminala tako i UIO. Ugovorima sa vlasnicima predviđeno da se zapisnici o spravnjivanju i računi dostavljaju putem faksa.

U toku revizije, kod terminala iz uzorka koji nisu u vlasništvu UIO, izvršen je uvid u evidencije o korištenju carinskih terminala, dnevne i mjesečne izvještaje, zapisnike o spravnjivanju, izdavanje faktura, kao i plaćanje pripadajućeg mjesečnog dijela ostvarenih prihoda na račun JR.

Za testirane pojedinačne slučajeve korištenja carinskog terminala utvrđeno je da postoje dnevne i mjesečne evidencije i da su vršena spravnjivanja između vlasnika i nadležnih u CI/CR.

Međutim, u jednom slučaju (CI Šamac) je utvrđeno da prilikom sravnjivanja mjesečnih evidencija o korištenju carinskog terminala između UIO i vlasnika nisu na odgovarajući način dokumentovane i obrazložene razlike. Po evidencijama UIO bilo je više korištenja carinskog terminala od evidencija vlasnika, ali su kroz zapisnik prihvaćene evidencije vlasnika bez navođenja obrazloženja nastalih razlika.²⁸

U dva slučaja (Slobodna zona Šamac, Općina Šamac) je utvrđeno kašnjenje nadležnog regionalnog centra Banja Luka u izdavanju računa, u tri slučaja neblagovremene uplate pripadajućeg dijela prihoda na JR (Trgokop, Riva, Amagal).

U narednoj tabeli dat je prikaz istog. Osim ovoga, utvrđeno je da se u CI/CR, osim propisanih evidencija, vode i druge interne evidencije²⁹.

Tabela br. 8.: Pregled evidencija o korištenju carinskih terminala

R. br.	Za potrebe	Vlasnik terminala	Testirani datum	Testirana prijava vozila* i CT obrazac	Dnevna evidencija sp/did1	Mjesečna evidencija Gpm/m1	Datum zapisnika o sravnjivanju z1 - do 5. u mjesecu -	Datum fakture - do 8. u mjesecu	Datum plaćanja
1	CI VISOKO	VELEPROMET-DC	30.06.2014.	CT 1 - 002995	✓	✓	02.07.2014.	02.07.2014.	03.07.2014.
2	CR VIŠOKO	SLOBODNA ZONA VISOKO	17.11.2014.	CT 1 - 0006855	✓	✓	02.12.2014.	03.12.2014.	09.12.2014.
3	CI TUBUŠKI	TRGOKOP	12.06.2014.	CT 1 - 005251/14	✓	✓	01.07.2014.	03.07.2014.	03.07.2014.
4	CR BIJAČA	VOLTA	19.04.2014.	CT 2 - 0000855	✓	✓	01.04.2014.	01.04.2014.	07.04.2014.
5	CR GORICA	AMAGAL	12.12.2014.	CT 1 - 0056898	✓	✓	06.01.2015.	06.01.2015.	14.01.2015.
6	CI TUZLA	RIVA	04.10.2012.	CT 31 -	✓	✓	01.11.2012.	01.11.2012.	12.11.2012.
7	CI NOVI GRAO	KOZARAPREVOZ	16.07.2013.	UPLATNICA 08-058695	✓	✓	01.08.2013.	01.08.2013.	09.08.2013.
8	CI BROD	GLOBAL BH	22.10.2014.	CT 1 - 046180	✓	✓	05.11.2014.	05.11.2014.	10.11.2014.
9	CI ŠAMAC	SLOBODNA ZONA	24.12.2014.	CT 1 - 0030967	✓	✓	05.01.2015.	13.01.2015.	05.01.2015.
	CI ŠAMAC	OPĆINA ŠAMAC	24.12.2014.	CT 1 - 0054394	✓	✓	07.01.2015.	13.01.2015.	08.01.2015.
10	CI SARAJEVO	INTEREUDPA RTC	26.12.2014.	CT 1 - 0081952	✓	✓	01.12.2014.	03.12.2014.	05.12.2014.

Izvor: Ureda za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala

Napomena: *Podaci o vozilima za koje su plaćene naknade nalaze se u dosjeu revizije

Osim analize blagovremenosti postupanja za carinske terminale iz uzorka, analizirana je blagovremenost i za ostale carinske terminale koji nisu u vlasništvu UIO.

Analizom je utvrđeno da je dolazilo do kašnjenja kako u sravnjivanju sa vlasnikom tako i u ispostavljanju računa Odsjeka za pružanje usluga nadležnog regionalnog centra i u uplatama naknade od terminala od strane pravnih lica kod kojih se nalaze terminali.³⁰

²⁸ Mjesečni izvještaj o naplati prihoda od terminala za period od 01.12.2014. do 31.12.2014. godine (obrazac M1) – ukupan iznos 111.260 KM.

Zbir prihoda po zapisnicima o usklađivanju evidencije o korištenju carinskog terminala CI Šamac sa Slobodnom zonom Šamac i Općinom Šamac (obraci Z1) je 108.910 KM.

²⁹ Izvještaj o naplati listova carinskog terminala i dokaz priloga deklaracije za dan, Kontrolnik dnevnog prometa na Robnom terminalu, Kontrolnik terminala – naplata po CT obrascima itd.

³⁰ Dnevnik prihodnih dokumenata sa uplatama

U narednoj tabeli dat je pregled najznačajnijih kašnjenja u postupanju prilikom sačinjavanja zapisnika, izdavanja faktura i plaćanju za period 2012. – 2014. godine.

Tabela br. 9.: Pregled kašnjenja provođenja pojedinih aktivnosti

R. Br.	Terminal	Datum zapisnika/ do 5. u mjesecu	Kašnjenje u danima	Datum fakture/do 8. u mjesecu	Kašnjenje u danima	Datum uplate/do 10. u mjesecu	Kašnjenje u danima
1	KOZARAPREVOZ CI NOVI GRAD	08.06.2012.	3	08.06.2012.		11.06.2012.	1
2	GLOBAL BH CI BROD	05.02.2014.		05.02.2014.		14.02.2014.	4
3	INTEREUROPA RTC CI SARAJEVO	09.09.2014.	4	09.09.2014.	1	05.09.2014.	
4	PRIVREDNI PREPOROD CI VIŠEGRAD	01.08.2013.		02.08.2013.		13.08.2013.	3
5	ŽELJEZARA ZENICA CI ZENICA	01.10.2013.		02.10.2013.		23.10.2013.	13
6	OPĆINA GRUDE CI GRUDE	14.02.2012.	9	21.02.2012.	13	29.02.2012.	19
		05.03.2012.		06.03.2012.		28.03.2012.	18
		06.08.2014.	1	11.08.2014.	3	12.08.2014.	2
7	AMAGAL CR GORIČA	08.08.2013.	3	26.08.2013.	18	28.08.2013.	18
		03.10.2013.		07.10.2013.		23.10.2013.	13
8	TRGOKOP CI LJUBUŠKI	02.08.2012.		29.08.2012.	21	31.08.2012.	21
9	MASTER INVEST CI LIVNO	05.03.2012.		19.03.2012.	11	23.03.2012.	13
10	OPĆINA TOMISLAVGRAD CI TOMISLAVGRAD	05.08.2013.		09.08.2013.	1	21.08.2013.	11
11	RIVA CI TUZLA	01.11.2012.		01.11.2012.		12.11.2012.	2

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih iz UIO

Kod terminala u vlasništvu UIO, procedure i evidencije o korištenju carinskih terminala su drugačije jer je sve u nadležnosti UIO. Ne vode se dnevne evidencije jer se uglavnom vrši otkup seta CT obrazaca sa predočavanjem dokaza o uplati, a dinamiku korištenja CT obrazaca određuje sam obveznik.

Kod terminala iz uzorka, a koji su u vlasništvu UIO, testirano je postojanje evidencija o naplati naknade za korištenje carinskog terminala, zaduživanje i razduživanje CT obrazaca i utvrđeno je postojanje istih za testirane stavke.

3.2.4. Prihodi od naknade za korištenje carinskog terminala, nenaplaćena potraživanja i mehanizam prinudne naplate

Utvrđeno je da postoje nenaplaćena potraživanja po osnovu prihoda od naknade za korištenje carinskih terminala. Najveći dio se odnosi na terminale koji nisu u vlasništvu UIO i on za period 2012. – 2014. godina iznosi oko 1,3 miliona KM, što u odnosu na ukupno fakturisane prihode u posmatranom periodu čini oko 3%.

Ugovorima su za vlasnike carinskih terminala definisani rokovi za uplatu pripadajućeg dijela prihoda ostvarenog od naknade za korištenje carinskog terminala.

U postupku revizije analizirani su prihodi za period 2012. – 2014. godina. U narednoj tabeli prikazan je iznos prihoda koji je fakturisan po regionalnim centrima i ukupno za period 2012. – 2014. godina.

Tabela br.10.: Pregled fakturisanih prihoda

Regionalni centar	2012.	2013.	2014.
REGIONALNI CENTAR BANJA LUKA	6.008.384	6.120.219	6.451.623
REGIONALNI CENTAR MOSTAR	2.308.469	1.876.364	2.652.560
REGIONALNI CENTAR SARAJEVO	798.830	1.365.979	966.311
REGIONALNI CENTAR TUZLA	4.045.087	4.281.957	4.612.085
UKUPNO	13.160.769	13.643.618	14.682.578

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih iz UIO

Iznos fakturisanog prihoda po terminalima dat je u Prilogu br. 6.

Daljnjom analizom je utvrđeno da ovaj prihod nije u cijelosti naplaćen i da postoje određena salda nenaplaćenih potraživanja.

U narednoj tabeli prikazani su podaci o fakturisanim prihodima i nenaplaćenim potraživanjima po carinskim terminalima koji su funkcionisali u periodu 2012. – 2014. godina.

Tabela br.11.: Pregled fakturisanih prihoda i nenaplaćenih potraživanja za 2012., 2013. i 2014. godinu.

R. br.	Za potrebe	Vlasnik terminala	2012.		2013.		2014.	
			Zaduženje	Dug	Zaduženje	Dug	Zaduženje	dug
1	CI V. KLADUŠA	AGROKOMERC	37.617	37.617	0	0	0	0
2	CI NOVI GRAD	KOZARAPREVOZ	88.401	0	77.283	2.068	39.021	39.021*
3	CI BROD	R&S COMPANY	665.772	561.114	3.330	0	0	0
4	CI PRIJEDOR	VELEPROMET	56.309	56.309	50.184	50.184	0	0
REGIONALNI CENTAR BANJA LUKA			848.099	655.040	130.797	52.252	39.021	39.021
5	CR GORICA	AMAGAL	365.277	0	247.794	0	951.059	387.774*
6	CI MOSTAR	SLOBODNA ZONA HERCEGOVINA	79.359	62.129		0	0	0
7	CI LJUBUŠKI	TRGOKOP	44.751	17.352	66.570	41.145	127.287	127.287
8	CR KAMENSKO	UIO	496.740	1.600	499.185	0	439.335	0
REGIONALNI CENTAR MOSTAR			986.127	81.081	813.549	41.145	1.517.681	515.061
9	CI KISELJAK	ZRAK OPTOMEHANIKA	54.543	0	55.059	0	57.117	0
10	CI VISOKO	VITEX	0	0	0	0	0	0
REGIONALNI CENTAR SARAJEVO			54.543	0	55.059	0	57.117	0
11	CI BIJE LJINA	UIO	1.638.620	10	1.781.350	0	1.873.630	0
REGIONALNI CENTAR TUZLA			1.638.620	10	1.781.350	0	1.873.630	0
UKUPNO			3.527.389	736.131	2.780.755	93.397	3.487.449	554.082

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala, Dnevnik prihodnih dokumenata sa uplatama za 2012., 2013. i 2014. godinu

*Ovaj dug se odnosi na dug po osnovu manje plaćenog prihoda za period 2008. – 2011. godina a koji je utvrđen naknadnom kontrolom. Za isti je izdata faktura u 2014. godini na iznos 494.700 KM. Za ovaj dug potpisan je sporazum o plaćanju u ratama.

Također, po osnovu prihoda od naknade za korištenje carinskih terminala, utvrđeno je da postoje i nenaplaćena potraživanja koja datiraju čak iz 2006. godine u iznosu preko 1,2 miliona KM.

Osim postojanja nenaplaćenih potraživanja za period 2012. – 2014. godine revizija je utvrdila da za određene carinske terminale u privatnom vlasništvu postoje nenaplaćena potraživanja i iz ranijih godina.

U nastavku je dat pregled nenaplaćenih potraživanja po carinskim terminalima koji nisu u vlasništvu UIO, za 3 posmatrane godine i za period od nastanka UIO, po izdatim fakturama sa 31.12.2014. godine.

Tabela br.12.: Pregled nenaplaćenih potraživanja za terminale koji nisu u vlasništvu UIO

R. br.	Za potrebe		vlasnik terminala	2012.-2014.	2006.-2011.	2006.-2014.
1.	CI	V. KLAĐUŠA	AGROKOMERC	37.617	228.689	266.306
2.	CI	NOVI GRAD	KOZARAPREVOZ	41.089		41.089
3.	CI	BROD	R&S COMPANY	561.114		561.114
4.	CI	PRIJEDOR	VELEPROMET	106.493	101.520	208.013
REGIONALNI CENTAR BANJA LUKA				746.313	330.209	1.076.522
5.	CR	GORICA	AMAGAL	387.774*		387.774
6.	CI	MOSTAR	SLOBODNA ZONA HERCEGOVINA	62.129	606.170	668.299
7.	CI	LIUBUŠKI	TRGOKOP	185.784	84.571	270.355
REGIONALNI CENTAR MOSTAR				635.687	690.741	1.326.428
8.	CI	KISELIJAK	ZRAK OPTOMEHANIKA	-	24.746	24.746
9.	CI	VISOKO	VITEX	-	237.260	237.260
REGIONALNI CENTAR SARAJEVO				-	262.006	262.006
UKUPNO				1.382.000	1.282.956	2.664.956

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala, Pregled dugovanja za period od 01.01.2005.-31.12.2014. godine UIO.

*Ovaj dug se odnosi se na dug po osnovu manje plaćenog prihoda za period 2008. – 2011. godina a koji je utvrđen naknadnom kontrolom. Za isti je izdata faktura u 2014. godini na iznos 494.700 KM. Za ovaj dug potpisan je sporazum o plaćanju u ratama.

Ovaj dug po osnovu neplaćanja je i veći jer se obračunava zatezna kamata i naknadni teret prinude. Obračunate, a nenaplaćene zatezne kamate i teret prinude po ovom osnovu iznose oko 1,3 miliona KM.

Utvrđeno je da postoje različita postupanja UIO kada su u pitanju kašnjenja u uplatama pripadajućeg dijela prihoda od naknade za korištenje carinskih terminala od strane vlasnika. Negdje se nalozi za prinudnu naplatu izdaju i za 1 dan kašnjenja, a ima slučajeva gdje se i za nekoliko mjeseci ne izdaje nalog.

Revizija je ispitivala aktivnosti UIO nakon utvrđivanja da postoje kašnjenja u uplatama od strane vlasnika carinskih terminala i nenaplaćena potraživanja.

Ugovorima je precizno određen rok uplate, gdje izričito stoji da je pravno lice kod kojeg se nalazi terminal obavezno uplatu izvršiti prema računu ispostavljenom na osnovu Zapisnika o sravnjenju do 10. u mjesecu za protekli mjesec, a ukoliko se ista uplata ne izvrši do 10. u mjesecu UIO će obračunati kamatu na iznos duga i izvršiti prinudnu naplatu u skladu sa Zakonom³¹.

Svako prekoračenje roka za uplatu povlači za sobom obračun kamate na iznos duga i uručenje naloga za prinudnu naplatu, kao i potraživanje naknadnog tereta prinude u iznosu 5% od dužnog iznosa.

Postupak prinudne naplate pokreće se na osnovu izvještaja o dugu, a isti se iz informacionog sistema UIO dostavlja Grupi za prinudnu naplatu nadležnog regionalnog centra.³²

Revizija je utvrdila da su u posmatranom periodu regionalni centri Banja Luka, Sarajevo i Tuzla djelovali prema gore navedenim pravilima, uz par propusta.

³¹ Zakon o postupku prinudne naplate indirektnih poreza, Službeni glasnik BiH, br. 89/05; 62/11.

³² Uputstvo o prinudnoj naplati, Službeni glasnik BiH, broj 2/14.

Iz predočene dokumentacije Regionalnog centra Mostar se moglo vidjeti da je dolazilo do kašnjenja kako u ispostavljanju računa Odsjeka za pružanje usluga, tako i u uplatama naknade od terminala od strane pravnih lica kod kojih se nalaze terminali.

Posebno je uočeno da u aktivnostima dostavljanja izvještaja o dugu Grupi za prinudnu naplatu nadležnog regionalnog centra postoje različita postupanja regionalnih centara UIO. Naime, u regionalnim centrima Banja Luka, Sarajevo i Tuzla se za 1 dan kašnjenja uplate na osnovu dostavljenog izvještaja o dugu ispostavljaio nalog za prinudnu naplatu, dok je u Regionalnom centru Mostar praksa da se prilikom izdavanja fakture, osim dostave na faks, ista dostavlja i putem pošte sa dostavnicom, te se za rok uplate ostavlja još 10 dana od dana zaprimanja fakture putem pošte, čime se krše odredbe ugovora.

U Regionalnom centru Mostar su česta kašnjenja u plaćanju od strane držaoca terminala. Kašnjenju doprinosi i sama UIO jer kasni sa ispostavom računa.

Ne ulazeći u razloge ovog obostranog kašnjenja, može se primijetiti da se za kašnjenja i preko 10 dana nisu ispostavljali nalozi za prinudnu naplatu, koji su se u tri preostala regionalna centra ispostavljali i za 1 dan kašnjenja sa potraživanjem naknadnog tereta prinude u iznosu 5% od dužnog iznosa.

Tabela br.13.: Pregled broja faktura za koje je utvrđeno kašnjenje uplata u odnosu na broj izdatih naloga za prinudnu naplatu za period 2012. – 2014. godina

Regionalni centar	Banja Luka	Sarajevo	Mostar	Tuzla
Broj faktura za koje je utvrđeno kašnjenje uplata	23	14	137	3
Broj izdatih naloga za prinudnu naplatu	19	11	38	3
Broj faktura za koje je utvrđeno kašnjenje uplata, a nije izdat nalog za prinudnu naplatu	4	3	99	0

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih iz UIO

Iz prikazane tabele se može vidjeti da je samo Regionalni centar Tuzla izdao nalog za prinudnu naplatu za svako kašnjenje uplate prihoda ostvarenoga naplatom naknade za korištenje carinskog terminala, dok u Regionalnom centru Mostar za 99 kašnjenja nije ispostavljen nalog za prinudnu naplatu, a samim tim nisu obračunati naknadni teret prinude niti kamata.

Također, prezentovan je i dopis Odsjeka za poslovne usluge regionalnog centra Mostar kojim se upozoravaju sve CI i vlasnici terminala na pridržavanje rokova za plaćanje definisanih ugovorom.

Detalji o kašnjenjima i izdatim nalogima za prinudnu naplatu se nalaze u Prilogu br. 7.

Aktivnosti prinudne naplate su kontinuirane aktivnosti, ne završavaju se 31.12. svake poslovne godine, te rezultuju određenim iznosima naplate potraživanja.

Rezultati aktivnosti naplate prinudnim putem kod postojećih dužnika su skoro isti kao i naplata redovnim putem.

Raskidanje ugovora se vrši nakon dužeg protoka vremena od prvog nastanka duga, s tim da svo to vrijeme vlasnici uredno rade i naplaćuju naknadu za korištenje carinskog terminala.

Ne ulazeći u stvarne razloge, revizijom je utvrđeno da se raskidi ugovora prolongiraju bez jasnih uputa o postupanju u prijelaznom periodu, pa je utvrđen i slučaj da carinski terminal radi i nakon isteka skoro 2 godine od raskida ugovora.

Iako je za određene vlasnike odobreno plaćanje duga u ratama, isti su kasnili sa plaćanjem rata, a UIO nije u dovoljnoj mjeri preduzimala aktivnosti koje su predviđene procedurama.

Bez obzira što dio dugova potiče iz 2006. i 2007. godine, nisu utvrđene analize rizika eventualne zastare ovih potraživanja.

Prema važećim propisima, neizmirenje duga u roku od deset dana od dana uručenja naloga za prinudnu naplatu, povlači za sobom daljnje aktivnosti prinudne naplate (naplata iz garancije ako je isti osiguran, pljenidba itd.). Osim ovoga, dužniku se, također, može odobriti odgoda plaćanja ili plaćanje duga u ratama.

Ugovorima sa vlasnicima je utvrđeno da UIO u svakom momentu može raskinuti ugovor uslijed neizmirenja ugovorenih obaveza.

Utvrđeno je da postoje određene evidencije o preduzetim aktivnostima prinudne naplate kao i godišnji izvještaji o radu Odsjeka za prinudnu naplatu.

Prema prezentovanim podacima preduzimane su propisane aktivnosti prinudne naplate (nalozi za pljenidbu gotovine, blokade računa, informacije o imovini, upisi hipoteka, prodaja zaplijenjenih papira od vrijednosti itd.)

Postupkom revizije analizirani su efekti preduzetih aktivnosti prinudne naplate za one vlasnike carinskih terminala za koje je utvrđeno postojanje nenaplaćenih potraživanja.

Za postojeće dužnike je utvrđeno da je od ukupno fakturisanih prihoda od osnivanja UIO pa do 31.12.2014. godine u iznosu oko 12,5 miliona KM, postupkom prinudne naplate naplaćeno oko 4,8 miliona KM, koliko je približno naplaćeno i redovnim putem.

Tabela br. 14.: Pregled naplate u odnosu na fakturisane prihode

Fakturisani prihodi Za period 2006. – 2014.	Redovna naplata	Naplata prinudnim putem	Ukupna naplata	Dug
12,4	4,9	4,8	9,8	2,6

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz UIO (Odsjek za prinudnu naplatu)

Osim naplate prihoda od naknade za korištenje carinskog terminala, UIO je kroz postupak prinudne naplate od obračunate kamate i teret prinude u iznosu oko 1,8 miliona KM, naplatila prinudnim putem iznos od oko 0,5 miliona KM.

Osim ovoga, utvrđeno je, prema dostavljenim podacima, da je UIO zbog postojanja duga, sa određenim vlasnicima terminala raskinula ugovore (Agrokomerc, Velepromet, R&S Company, Viteks, Amagal, Trgokop).

Međutim, daljnjom analizom je utvrđeno različito postupanje UIO nakon formalnog raskidanja ugovora sa određenim vlasnicima carinskih terminala.

Sa Amagalom je u septembru 2013. godine raskinut ugovor, ali je raskid 2 puta prolongiran jer po navodima UIO nisu stvorene mogućnosti da UIO svoje poslove obavlja na drugom mjestu da bi nakon toga bio potpisan Sporazum o izmirenju obaveza i novi ugovor.

Sporazumom sa Amagalom je postignuta saglasnost o ukupnom iznosu duga od 601.548,80 KM i plaćanju u 24 mjesečne rate od po 33.397,90 KM počev od 20.04.2014. godine. Iz dnevnika prihodnih dokumenta utvrđeno je da je isti redovno vršio uplate zaključno sa 17.09.2014. godine.

Međutim, Amagal, od 17.09.2014. godine, pa zaključno sa 31.12.2014. godine nije vršio uplate po sporazumu. UIO za ovo kašnjenje nije izdala nalog za prinudnu naplatu. Predočene su njegova molba za prolongiranjem plaćanja (oktobar 2014. godina) i odgovor UIO o neprihvatanju prolongiranja (januar 2015. godine). Isti je prema dostavljenim podacima počeo od februara 2015. godine da vrši ponovo uplate.

Iako je sa Trgokopom raskinut ugovor još u oktobru 2013. godine, na istom se i dalje nalazi carinski terminal CI Ljubuški, Trgokop i dalje naplaćuje naknadu za carinski terminal, vrši spravljivanja sa UIO i redovno mu se ispostavljaju računi za uplatu pripadajućeg dijela prihoda za JR, ali isti ne vrši uplate,³³ čime ukupni dug za zaduženja do kraja 2014. godine iznosi više od 270 hiljada KM.

Prema dostavljenim informacijama sa Agrokomerc nikada nije ni potpisan ugovor, ali je zbog postojanja duga carinski terminal uspostavljen na drugom mjestu.

Za carinski terminal Slobodna zona Mostar je izvršena samo promjena vlasnika objekta koji se nalazi u carinskom terminalu.

Sa druge strane, sa određenim vlasnicima carinskih terminala UIO je raskinula ugovore i izabrala nove (Global BH, Prologistic).

³³ Šef Odsjeka za poslovne usluge Regionalnog centra Mostar je u JULI u 2014. uputio dopis prema Sektoru za poslovne usluge BL kojim ih informiše da je ugovor sa Trgokopom istekao još 31.10.2013. godine, a da Trgokop naplaćuje terminal i da se redovno sačinjava zapisnik o spravljenju.

3.3. Aktivnosti na unaprjeđenju efikasnosti upravljanja carinskim terminalima

U ovom dijelu su prikazani nalazi koji se tiču aktivnosti UIO u pogledu analize procesa upravljanja carinskim terminalima, informisanja o aktivnostima i problemima kao i preduzetim aktivnostima na otklanjanju problema i unaprjeđenju cjelokupnog procesa upravljanja carinskim terminalima.

3.3.1. Analize procesa

Izuzev u pojedinačnim slučajevima, reviziji nisu predloženi dokazi kojima se potkrepljuje postojanje sveobuhvatnih analiza upravljanja carinskim terminalima sa aspekta efikasnosti i ekonomičnosti.

Reviziji su predložene analize preduzetih mjera od strane grupa za prinudnu naplatu regionalnih centara koje je proveo Sektor za poslovne usluge u 2014. godini. Za svaki regionalni centar, posebno, na osnovu analize, dati su prijedlozi za unaprjeđenje postupaka prinudne naplate.³⁴ Ove analize su se ticale svih postupaka prinudne naplate indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi i nisu posebno isticali postupci koji se provode prema dužnicima po osnovu naknade za korištenje carinskih terminala.

Odsjek za poslovne usluge Regionalnog centra Tuzla je u oktobru 2012. godine dostavio pornočniku direktora Sektora za poslovne usluge Informaciju o provedenoj analizi svih ugovora Regionalnog centra Tuzla, pa i ugovora o carinskim terminalima,³⁵ u kojoj se navode nedostaci koji su uočeni (nepostojanje skladišta, nepotpisan ugovor, nedostavljen aneks ugovora) i traži preduzimanje aktivnosti na rješavanju.

Također, iz Regionalnog centra Tuzla su u 2012. godini, na bazi uočenih nedostataka, predložili sačinjavanje novih ugovora ili aneksa u skladu sa stvarnim potrebama i uslovima koji postoje na carinskim terminalima³⁶.

Osim ovoga, s namjerom da doprinese unaprjeđenju uslova na carinskim terminalima, načelnik Odjela za internu reviziju je u JULI u 2008. godine predložio³⁷ direktoru UIO detaljnije uslove koje treba da ispunjava carinski terminal.

Nisu predloženi dokazi kojima se potkrepljuje postojanje analiza rizika naplate potraživanja koja datiraju iz ranijih godina kao i eventualnih rizika zastare istih.

3.3.2. Informisanje o aktivnostima i problemima

Informisanje viših instanci (Upravni odbor) o upravljanju carinskim terminalima se uglavnom svodilo na godišnje izvještaje o radu i informacije o prihodima, dugu i naplati dugovanja.

Nasuprot ovome, utvrđen je veliki broj informacija koje se odnose na stanje i probleme na carinskim terminalima, o čemu su, u zavisnosti od problematike, informisani nadležni u regionalnim centrima i Središnjem uredu.

³⁴ Akt broj.: 02/5-16-16-27-1282/14 od 08.07.2014. godine

³⁵ Akt br.: 02/6/II-16-12-9089/12 od 04.10.2012. godine

³⁶ Akt br.: 02/6/II-16-21-3802 od 27.04.2012. godine

³⁷ Akt br.: 01/2-18-29-22/08 od 08.07.2008. godine

Godišnji izvještaji o radu UIO sadrže samo podatke o iznosima po osnovu duga, tereta prinude, kamate, kao i naplata po osnovu dugovanja. Nisu navedeni podaci o stanju i problemima u upravljanju carinskim terminalima.

Prema dostavljenim podacima iz Kabineta direktora informisanje Upravnog odbora o carinskim terminalima je vršeno kroz izvještaje o radu i informacije o prihodima u kojima su sadržani podaci o stanju duga i preduzetim radnjama u pogledu korištenja carinskih terminala (raskidima ugovora, sklopljenim sporazumima o plaćanju u ratama). O ovim izvještajima i informacijama je raspravljao Upravni odbor, s tim da nisu usvajani posebni zaključci, odluke ili nalozi po pitanju istih.

Godišnji izvještaji o radu Sektora za carine za period 2012. – 2014. godina ne sadrže informacije o stanju i problemima u upravljanju carinskim terminalima.

U toku revizije predloženo nam je više akata u kojima se navode problemi na pojedinačnim CI/CR i kojima se traže upute za daljnje postupanje i rješavanje problema (materijalno-tehnički uslovi za rad, naplata i uključivanje PDV-a u naknadu, postupanje nakon što je raskinut ugovor sa vlasnikom terminala, uslovi na terminalu, informacija o nepostojanju kolske vage, postupanja vlasnika terminala koja ometaju rad carinskih službenika itd.), kao i zahtjevi za otvaranjem novih CI i slično.

Prema dostavljenim podacima iz Odjela za internu reviziju u posmatranom periodu su provedene 3 kontrolne aktivnosti (revizije) koje su u vezi sa poslovanjem na carinskim terminalima. Dvije su provedene na osnovu plana Odjela za internu reviziju (Provjera naplate duga po osnovu naknade za korištenje carinskih terminala³⁸ i Provođenje Instrukcije o vođenju evidencije o naplati naknade za korištenje carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO³⁹), a jedna na osnovu naloga direktora (Provjera pravilnosti naplate naknada za korištenje carinskog terminala kod uvoza i kod izvoza u organizacionim jedinicama pri regionalnim centrima, s posebnim osvrtom na naplatu PDV-a na svim terminalima⁴⁰).

U ovim izvještajima su utvrđene određene nepravilnosti i predložene mjere:

- „Provjera naplate duga po osnovu naknade za korištenje carinskih terminala“
  - da se što prije reguliše situacija gdje su nepotpisani ugovori (Riva i Agrokomerc),
  - da se pokrene izbor novih terminala za one koji već duže ne izmiruju obaveza (R&S Company, Agrokomerc, Velepromet Prijedor, Trgokop, Zrak optomehanika),
  - da grupe za prinudnu naplatu u što kraćem roku naplate postojeća dugovanja od (R&S Company, Agrokomerc, Velepromet Prijedor, Trgokop, Zrak optomehanika),
  - da zauzme konačan stav u vezi naplate za terminale Amagali i Slobodna zona Mostar,
  - da UIO zauzme konačan stav u pogledu obračuna kamata zbog kašnjenja,
  - da CI i CR vrše savnjivanja i da se zapisnici dostavljaju što je ranije moguće, a najkasnije do 5 – og u mjesecu, da bi se fakturisanje vršilo blagovremeno.
- „Provođenje Instrukcije o vođenju evidencije o naplati naknade za korištenje carinskih terminala koji nisu u vlasništvu UIO“
  - da se hitno reguliše situacija gdje je nepotpisan ugovor i dug veliki (Agrokomerc)
  - da se pokrenu aktivnosti na potpisivanju ugovora sa Riva,
  - da se kod terminala R&S Company Brod i Velepromet Prijedor, zbog neispunjavanja uslova iz ugovora i Odluke, pokrenu aktivnosti na rješavanju pitanja kao i mogućnost izmještanja carinskog terminala na drugo mjesto,

³⁸ Akt broj: 01/2-50-3-66-89-22/12 od 25.06.2012. godine

³⁹ Akt broj: 01/2-50-3-66-36-24/12 od 09.08.2012. godine

⁴⁰ Akt broj: 01/2-50-5-790-7/13 od 15.05.2013. godine

- da se kod terminala, koji ne ispunjavaju osnovne uslove iz Odluke, ugovori rok do kojih iste trebaju osigurati (Općina Domaljevac, Slobodna zona Šamac, Željezara Zenica, Onogošt Sokolac, DTS Šped Goražde, Zrak optomehanika Kiseljak, Interšped Doboј, Općina Orašje, Slobodna zona Mostar, DD Dalmata Gabela, Željeznice FBiH, Amagal Grude i Općina Tomislavgrad),
  - da sektor za carine propiše postupak – osnova puštanja – izlaska robe iz carinskog terminala,
  - da se pokrene disciplinski postupak protiv šefa CI Brod zbog nepoštovanja instrukcije,
  - da CI Mostar i CI Grude postupaju u skladu sa instrukcijom, a da za kontrolisani period naknadno izvrše savnjivanje sa vlasnikom.
- „Provjera pravilnosti naplate naknada za korištenje carinskog terminala kod uvoza i kod izvoza u organizacionim jedinicama pri regionalnim centrima, s posebnim osvrtom na naplatu PDV-a na svim terminalima“
    - da direktor propiše postupak naplate i kontrole ulaska-izlaska vozila u/z carinskog terminala radi jednoobraznog postupanja CI i CR na graničnim prijelazima,
    - da se propiše postupak u slobodnim zonama u smislu postojanja ili nepostojanja obaveze naplate terminala i sam postupak naplate,
    - da se obavi procjena kapaciteta carinskih terminala u skladu sa Odlukom,
    - da se da objašnjenje kada se trošak terminala kao zasebna stavka uključuje, a kada ne u zavisne unutrašnje troškove,
    - da se izvrši kontrola obračunavanja PDV-a kod držaoca terminala, kao i utvrđivanje opravdanosti poreskog oslobođanja i valjanosti dokaza da je vrijednost tih usluga sadržana u poreskoj osnovici za obračun PDV-a pri uvozu dobara.

Reviziji je predložen Zahtjev za dopunu programa „RAČUN“ za potrebe prinudne naplate (automatsko zaduživanje za teret prinude i obračun kamate).⁴¹

Također, predložena nam je i Inicijativa VTK (Odbora udruženja međunarodnih drumskih prijevoznika tereta) iz 2014. godine, upućena UO UIO u vezi naknada za korištenje parking na terminalima:

- o Da se parking treba platiti samo na mjestu carinjenja ili na mjestu rascarinjenja da se izbjegne dva puta plaćanje (na polaznoj carinarnici i na terminalu na graničnom prijelazu),
- o Da se ukine naplata parkinga u tranzitu,
- o Da se ukine naplata na državnim terminalima, a da na privatnim maksimalna cijena bude 15 KM za 24 sata te da se ista fakturiše uvozniku tj. izvozniku.

Reviziji nisu predloženi zaključci ili analize po osnovu ove inicijative.

3.3.3. Mjere za unaprjeđenje

Izuzev u sporadičnim i pojedinačnim slučajevima, nisu preduzimane sistemske mjere na unaprjeđenju upravljanja carinskim terminalima.

U toku su određene aktivnosti na unaprjeđenju Odluke o utvrđivanju uslova za carinski terminal.

Utvrđene su aktivnosti na otklanjanju pojedinačnih uočenih problema i zastoja.

⁴¹ Akt br.: 02/5-43-1-65-155/2015. od 26.02.2015.

UO UIO nije usvajao zaključke po osnovu razmatranja izvještaja i informacija koje su mu dostavljane po pitanju carinskih terminala.

Sredinom 2015. godine direktor je imenovao je radnu grupu za izradu novog nacrt odluke o korištenju carinskih terminala kojom će regulisati sva pitanja koja su identifikovana kao sporna ili nisu regulisana važećim propisima iz ove oblasti. Rok za izradu nacrt odluke je oktobar 2015. godine.

Radna grupa je u novembru dostavila direktoru Nacrt odluke o utvrđivanju uslova za carinski terminal kojom su predviđena određena unapređenja. Unapređenja se tiču jasnijeg definisanja pojma carinskog terminala, osnovnih uslova, procedura izbora, bankarske garancije za pokriće neizmirenih obaveza, naknada, izuzeća od naplate, uplate prihoda, troškovi održavanja, izmirenje obaveza i zaključivanje novih ugovora.

4. Zaključci

Profesionalnom prosudbom nalaza, izneseni su zaključci revizije. Zaključci daju odgovore na revizijska pitanja.

Na bazi iznesenih nalaza, zaključeno je da upravljanje carinskim terminalima nije efikasno. Još uvijek nisu u potpunosti osigurane potrebne pretpostavke za njihovo efikasno funkcionisanje, postoje uska grla u funkcionisanju i nisu u dovoljnoj mjeri preduzimate aktivnosti da bi se proces upravljanja carinskim terminalima unaprijedio.

U nastavku su dati glavni zaključci.

Nisu osigurane pretpostavke za efikasno upravljanje carinskim terminalima.

Propisi i provedbeni akti, kojima je uređeno upravljanje carinskim terminalima, nisu precizni, jasni i sveobuhvatni i ostavljaju prostor za slobodna tumačenja i različita postupanja, počev od toga šta je carinski terminal, kada, gdje i na koji način se uspostavlja i pribavlja carinski terminala pa do samih propisanih procedura rada na istim.

Doneseni propisi i provedbeni akti se ne temelje na provedenim analizama efikasnosti i ekonomičnosti mogućih rješenja, kako za uspostavu i pribavljanje carinskih terminala, tako i visinu naknade za korištenje carinskog terminala i rasporeda prihoda ostvarenih po osnovu naknade za korištenje carinskog terminala.

Nejasno definisanje odgovornosti za nadzor nad cjelokupnim procesom upravljanja carinskim terminalima, ukazuje na nedostatke u sistemu internih kontrola.

Manjkavosti provedbenih akata, nejasna odgovornost za nadzor nad cjelokupnim procesom upravljanja carinskim terminalima, različita postupanja kao i izostanak kontrolnih mehanizama u određenim segmentima, uzrokovali su postojanje uskih grla.

Propusti u propisima i procedurama kao i izostanak kontrolnih aktivnosti, doveli su do toga da i skoro 10 godina od uspostave UIO, postoje carinski terminali koji ne ispunjavaju osnovne uslove koji su propisani.

Također, izostanak kontrolnih aktivnosti je doveo do toga da postoje određeni carinski terminali koji ne ispunjavaju i određene ugovorene uslove.

Međutim, bez obzira što pojedini carinski terminali ispunjavaju sve uslove, a drugi ne ispunjavaju ni osnovne propisane, omjer rasporeda prihoda između vlasnika i UIO je isti, 70% u korist vlasnika.

Također, bez obzira što pojedini carinski terminali ispunjavaju sve uslove, a drugi ne ispunjavaju ni osnovne propisane, korisnici carinskog terminala plaćaju, uglavnom, istu naknadu za korištenje carinskog terminala.

Nedostaci i nejasnoće u propisima i internim kontrolnim mehanizmima su doveli do pojave naplate različite visine naknade za korištenje terminala (sa ili bez PDV), načinu plaćanja i uopće naplati naknade za korištenje carinskih terminala.

Također, uspostavljeni način rada i kontrolni mehanizmi nisu spriječili različita i neblagovremena postupanja u aktivnostima koje prethode uplati sredstava, kao i aktivnostima praćenja plaćanja, izvještavanja o istom i aktivnostima prinudne naplate.

UIO nije efikasna u preduzimanju aktivnosti kojima bi se izbjeglo kumuliranje nenaplaćenih potraživanja. Nedosljednost i različita postupanja UIO kada su u pitanju dužnici, izostanak kontrolnih mehanizama kao i slaba i neblagovremena reakcija na uočene probleme je dovelo do toga da samo za nekoliko carinskih terminala, koji nisu u vlasništvu UIO, dug iznosi nešto više od 2,6 miliona KM i to bez kamate i naknadnog tereta prinude. Istovremeno, oni i dalje obavljaju svoju djelatnost i imaju svakodnevno priliv novca po osnovu naplate naknada za korištenje carinskog terminala.

Svaki dug po osnovu prihoda od naknada za korištenje carinskih terminala duga značajniji prihod na JR.

Također, postojanje dugova duži vremenski period dovodi do rizika zastare potraživanja što u konačnici znači propušteni prihod.

Iako postoji više informacija, pojedinačnih analiza kao i izvještaja interne revizije u kojima su identifikovani problemi i nedostaci koji se ponavljaju i koji su zajednički, izostalo je sistemsko rješavanje i unaprjeđenje procesa upravljanja carinskim terminalima.

Bez obzira što nije bilo sveobuhvatne analize procesa upravljanja carinskim terminalima, pojedinačne analize, informacije, kao i izvještaji interne revizije i kontrole su ukazivali da postoje problemi u svim fazama upravljanja, da traju duži period i da su isti ili slični na skoro svim carinskim terminalima (npr. uslovi na carinskim terminalima). Međutim, navedeno nije bilo dovoljan signal ni upravi UIO ni UO UIO za pokretanjem aktivnosti na sistemskom rješavanju problema tj. aktivnostima na unaprjeđenju procesa u svim fazama, već su se problemi rješavali selektivno, djelimično i na pojedinačnoj osnovi.

5. Preporuke

Provedena revizija i nalazi do kojih se došlo ukazuju da upravljanje carinskim terminalima nije organizovano na efikasan način, da nisu stvorene pretpostavke za uspješno upravljanje, da postoje uska grla i da je nedovoljno aktivnosti preduzimano na sistemskom rješavanju uočenih nedostataka i unaprjeđenju procesa.

Shodno naprijed navedenom Ured za reviziju daje određene preporuke UO UIO i UIO čijom implementacijom bi se pridonio otklanjanju utvrđenih slabosti i problema, a proces upravljanja carinskim terminalima mogao značajno unaprijediti.

Dane preporuke se mogu realizovati u relativno kratkom vremenskom periodu.

Preporuke UO UIO:

- **Preduzeti potrebne aktivnosti i mjere iz svoje nadležnosti za unaprjeđenjem upravljanja carinskim terminalima.**

Na bazi provedenih analiza i predloženih rješenja unaprijediti propise kojima se uređuje upravljanje carinskim terminalima.

U cilju efikasnijeg upravljanja carinskim terminalima potrebno je ovaj proces definisati kao poslovni proces, sa svim aktivnostima i nosiocima i odgovornostima.

Preporuke UIO:

- **U cilju unaprjeđenja upravljanja carinskim terminalima potrebno je izvršiti sveobuhvatnu analizu čitavog procesa kako sa stanovišta propisa tako i primjene istih.**
- **Na bazi provedene analize doraditi i unaprijediti provedbene akte koji se tiču upravljanja carinskim terminalima, a ako donošenje istih nije u nadležnosti UIO potrebno je predložiti odgovarajuća rješenja nadležnoj instanci.**

Potrebno je jasnije definisati šta je i šta obuhvata carinski terminal. Također, potrebno je utvrditi jasne, precizne i mjerljive kriterije za uspostavu carinskih terminala. Definirati kada i gdje se uspostavljaju carinski terminali, uvažavajući obim, strukturu i tokove kretanja roba u putničkom i robnom saobraćaju s inostranstvom te druge privredne interese kao i sve druge institucionalne i međuinstitucionalne faktore.

Također je potrebno unaprijediti provedbene akte koji se tiču uslova koje treba da ispunjavaju carinski terminali, jasnije definisanje načina na koji se vrši procjena kapaciteta i ostalih potrebnih uslova. Procjene kapaciteta i dodatnih uslova vršiti na sistematičan i dokumentovan način.

Bitno je da se propišu procedure pribavljanja carinskih terminala, kada UIO ne raspolaže vlastitim kapacitetima uvažavajući principe transparentnosti.

Način pribavljanja carinskih terminala bazirati na analizi svih mogućih rješenja za osiguravanje prostora za carinski terminal sa aspekta izbora najboljeg rješenja sa stanovišta efikasnosti i ekonomičnosti.

Provedbene akte koji se tiču načina naplate i vođenja evidencija o naknadama za korištenje carinskih terminala unaprijediti s ciljem osiguranja jasnijeg i jednoobraznog postupanja.

Razmotriti mogućnost preduzimanja mjera i radnji kojima bi se izbjegla praksa naknadnog usaglašavanja prihoda sa vlasnicima, te uspostavila jasna i precizna evidencija potraživanja UIO prema vlasnicima.

Doraditi provedbene akte s ciljem regulisanja postupanja u prijelaznom periodu, kada se vrši promjena carinskog terminala.

- **S ciljem dosljedne i jednoobrazne primjene provedbenih akata, kao i blagovremenog postupanja, unaprijediti kontrolne mehanizme.**

Kontrolne mehanizme unaprijediti jasnim definisanjem podjele poslova i odgovornosti u cijelom procesu upravljanja carinskim terminalima.

Unaprijediti kontrolne aktivnosti u segmentu praćenja ispunjenosti uslova carinskih terminala u skladu sa propisima i ugovorima, evidencija o naknadama za korištenje carinskih terminala, usaglašavanja prihoda sa vlasnicima, dostavljanja zapisnika, izdavanja računa i plaćanja, kao i u segmentu rada prinudne naplate.

- **Način izvještavanja unaprijediti s ciljem dobijanja svih relevantnih činjenica o stanju, problemima kao i preporukama na osnovu kojih bi se mogle preduzimati potrebne korektivne radnje.**

Izveštaje o radu dopuniti sa informacijama o stanju i problemima u segmentu upravljanja carinskim terminalima.

S ciljem eliminisanja i smanjenja rizika nastanka ili kumuliranja dugovanja po osnovu prihoda od carinskih terminala blagovremeno informisati o stanju duga i blagovremeno pokretati postupke prinudne naplate. Analizirati sva dugovanja sa aspekta zastare i preduzeti sve aktivnosti za smanjenje tog rizika.

- **Posvetiti dužnu pažnju izvještajima interne revizije i kontrole, blagovremeno preduzimati mjere na realizaciji preporuka i unaprjeđenju i pratiti implementaciju datih preporuka.**

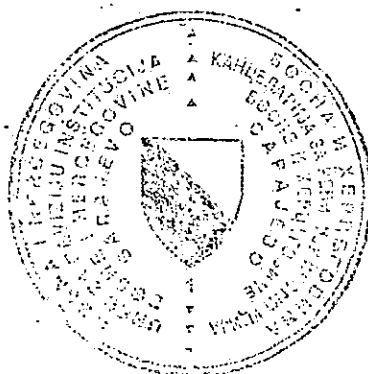
Tim revizije učinka:

Jelena Andrić,
viši revizor - vođa tima

Jasmina Okanović,
revizor učinka

Rukovodilac:
Odjela revizije učinka

Fadila Ibrahimović

Prilozi

- Prilog br. 1 -** Raspored CI i CR po regionalnim centrima
- Prilog br. 2 -** Pregled sistematizovanih CI i CR prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u UIO u odnosu na Odluku o određivanju graničnih prijelaza u BiH, granične prijelaze utvrđene međunarodnim sporazumima i ugovorima kao i uspostavljenim terminalima
- Prilog br. 3 -** Pregled terminala koji su poslovali u periodu 2012. – 2014. godine sa lokacijom sa vremenom i načinom pribavljanja
- Prilog br. 4 -** Pregled ispunjenosti ostalih uslova koji postoje na terminalu, a koji nisu ugovoreni
- Prilog br. 5 -** Pregled detalja iz ugovora kojima su definisane procedure sravnjivanja, plaćanja i izdavanja CT obrazaca za terminale iz uzorka
- Prilog br. 6 -** Iznos fakturisanog prihoda za sve terminale i dug po godinama za period 2012. – 2014. godina
- Prilog br. 7 -** Pregled izdatih naloga za prinudnu naplatu za kašnjenja sa uplatama za period 2012. – 2014. godina po terminalima

Prilog br. 1 – Raspored CI i CR po regionalnim centrima

REGIONALNI CENTAR	Banja Luka	Sarajevo	Mostar	Tuzla	UKUPNO
CI	9	8	9	8	34
CR	16	10	18	12	56
UKUPNO	25	18	27	20	90

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u UIO

Prilog br. 2 - Pregled sistematizovanih CI i CR prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u UIO u odnosu na Odluku o određivanju graničnih prijelaza u BiH, granične prijelaze utvrđene međunarodnim sporazumima i ugovorima kao i uspostavljenim terminalima

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u UIO, 2013.		Odluka o određivanju graničnih prijelaza u BiH, maj 2012.	Ugovor između BiH i Hrvatske o graničnim prijelazima decembar 2013.	Sporazum o određivanju graničnih prijelaza sa Srbijom 2007.	Sporazum o graničnim prijelazima za međunarodni saobraćaj sa Crnom Gorom 2010.	Terminali
CI	CR					
1. Banja Luka						MERIDIAN
	1. Pošta Banja Luka					
	2. Slobodna zona B. Luka					
2. Aerodrom Banja Luka		Međ.GP u zračnom saobraćaju za robni i putnički saobraćaj				
3. Bihać						UIO
	3. Granični prijelaz Izačić	Međ.GP I kategorije	I			UIO
	4. Željeznička stanica Martin Brod	GP za željeznički saobraćaj				
	5. Granični prijelaz Užjebić (Ripač)	GP za putnički saobraćaj	PUT			
	6. Granični prijelaz Strmica (Bosansko Grahovo)	Međ.GP II kategorije	II			
4. Velika Kladuša						ADDA PRDMET
	7. Granični prijelaz Hukića Brdo (Velika Kladuša)	Međ.GP II kategorije	II			
5. Novi Grad						KOZARAPREV OZ
	8. Granični prijelaz Kostajnica	Međ.GP II kategorije	PUT			
	9. Granični prijelaz Gradina	GP za putnički saobraćaj	II			UIO
	10. Željeznička stanica Dobrljin	GP za željeznički saobraćaj				
	11. Granični prijelaz Novi Grad	Međ.GP II kategorije	PUT			
	12. Granični prijelaz Kozarska Dubica	GP za putnički saobraćaj	POG			
6. Gradiška						UIO
	13. Granični prijelaz Gradiška	Međ.GP I kategorije	BIP			

7.Šamac						OPĆINA DOMALJEVAC
						SLOBODNA ZONA
	14.Granični prijelaz Šamac	Međ.GP I kategorije				UIO
	15.Željeznička stanica Šamac	GP za željeznički saobraćaj				
8.Brod						GLOBAL BH
	16.Granični prijelaz Brod	Međ.GP II kategorije	II			
9.Prijedor						PROLOGISTIC
10.Sarajevo						INTEREUROPA RTC
	17.Slobodna zona Sarajevo					
11.Aerodrom Sarajevo		Međ.GP u zračnom saobraćaju za robni i putnički saobraćaj				
	18.Pošta Sarajevo					
12.Višegrad						PRIVREDNI PREPOROD
	19.Granični prijelaz Vardište	Međ.GP I kategorije		I		
	20.Granični prijelaz Uvac	Međ.GP II kategorije		II		
	21.Granični prijelaz Ustibar	Međ.GP II kategorije		II		
	22.Željeznička stanica Štrpci	GP za željeznički i putnički saobraćaj		X		
	23.Granični prijelaz Metaljka	Međ.GP II kategorije			II	
	24.Granični prijelaz Vitina	GP za putnički saobraćaj			PUT	
	25.Granični prijelaz Hum	Međ.GP I kategorije			I	
13.Zenica						ŽELJEZARA ZENICA
14.Kiseljak						ZRAK OPTOMEHANIKA
15.Visoko						VELEPROMETD C
	26.Slobodna zona Visoko					SLOBODNA ZONA
16.Sokolac						ONOGOŠT
17.Goražde						DTS ŠPED
18.Mostar						PROMARK
	27.Slobodna zona Mostar					
	28.Pošta Mostar					

	29. Granični prijelaz Neum I	Međ. GP II kategorije	II			
	30. Granični prijelaz Neum II	Međ. GP II kategorije	II			
	31. Granični prijelaz Gabela	GP za putnički saobraćaj	POG			
	32. Granični prijelaz Ivanica	GP za putnički saobraćaj	II			
	33. Granični prijelaz Doljani	Međ. GP I kategorije	PUT			
19. Aerodrom Mostar		Međ. GP u zračnom saobraćaju za robni i putnički saobraćaj				
20. Čapljina						ŽELJEZNICE FBiH
	34. Željeznička stanica Čapljina	GP za željeznički saobraćaj				
21. Grude						OPĆINA GRUDE
	35. Granični prijelaz Gorica	Međ. GP I kategorije	II			AMAGAL
	36. Granični prijelaz Osoje	GP za putnički saobraćaj	II			
	37. Granični prijelaz Orahovlje	GP za putnički saobraćaj	PUT			
	38. Granični prijelaz Crveni Grm	GP za putnički saobraćaj	PUT			
	39. Granični prijelaz Bijaca	GP za putnički saobraćaj	BIP			VOLTA
22. Trebinje						BUTREKS
	40. Granični prijelaz Deleuša	Međ. GP II kategorije			II	
	41. Granični prijelaz Kiobuk	Međ. GP I kategorije			I	UIO
	42. Granični prijelaz Zupci	Međ. GP II kategorije			II	
23. Ljubuški						TRGOKOP
24. Livno						MASTER INVEST
25. Tomislavgrad						OPĆINA TOMISLOVGRAD
	43. Granični prijelaz Kamensko	Međ. GP I kategorije	III			UIO
	44. Granični prijelaz Prisika	GP za putnički saobraćaj	PUT			
26. Travnik						INTEREUROPA RTC
27. Tuzla						RIVA

	45. Slobodna zona Tuzla					
26. Aerodrom Tuzla		Međ.GP u zračnom saobraćaju za robni i putnički saobraćaj				
29. Orašje						OPĆINA ORAŠJE
	46. Granični prijelaz Orašje	Međ.GP I kategorije	I			UIO
30. Brčko						LUKA BRČKO
	47. Granični prijelaz Brčko	Međ.GP II kategorije				
	48. Željeznička stanica Brčko	GP za željeznički saobraćaj				
31. Zvornik						DRINATRANS
	49. Granični prijelaz Karakaj	Međ.GP I kategorije		I		UIO
	50. Granični prijelaz Šepak	GP za putnički saobraćaj		PUT		
	51. Granični prijelaz Bratunac	GP za putnički saobraćaj		PUT		
	52. Granični prijelaz Skelani	GP za putnički saobraćaj		PUT		
	53. Željeznička stanica Zvornik	GP za željeznički saobraćaj		X		
32. Bijeljina						UIO
	54. Granični prijelaz Pavićević Most (Ropovi)	Međ.GP II kategorije				
	55. Granični prijelaz Rača	Međ.GP I kategorije		I		UIO
	56. Željeznička stanica Bijeljina	GP za željeznički saobraćaj		X		
33. Doboј						INTERSPED
34. Tešanj						DC TEŠANJ
			ZVIRIČI PRUD - PUT			
			TREBIMLJA ČEPIKUĆE - PUT			

Izvor: Ured za reviziju

Prilog br. 3 – Pregled terminala koji su poslovali u periodu 2012. – 2014. godine sa lokacijom sa vremenom i načinom pribavljanja

VLASNIK TERMINALA	CI ILI CR	DATUM SKLAPANJA UGOVORA	NAČIN IZBORA	DATUM RASKIDA UGOVORA	RAZLOG RASKIDA UGOVORA	DODATNI KOMENTAR
TERMINALI REGIONALNI CENTAR SARAJEVO						
ŽELJEZARA Zenica	CI Zenica	10.07.2007.	naslijeđen			
SLOBODNA ZONA Visoko	CR Slobodna zona Visoko	24.07.2009.	naslijeđen			
PRIVREDNI PREPOROD	CI Višegrad	02.12.2008.	naslijeđen			
ONOGOŠT	CI Sokolac	10.07.2007.	naslijeđen			
INTEREUROPA RTC	CI Sarajevo	30.04.2007.	naslijeđen			
ZRAK OPTOMEHANIKA	CI Kiseljak	20.09.2007.	naslijeđen			
VELEPROMET DC	CI Visoko	18.02.2009.	javni oglas			
DTS ŠPED	CI Goražde	10.07.2007.	naslijeđen			
VITEX	CI Visoko	10.09.2007.	naslijeđen	III/2009	Nisu ispunjene ugovorene obaveze.	
TERMINALI REGIONALNI CENTAR BANJA LUKA						
JP SLOBODNA ZONA Šamac	CR Šamac	25.10.2007.	naslijeđen			
R&S CDMANY	CI Brod	10.09.2007.	naslijeđen	25.12.2012.	Nisu ispunjene ugovorene obaveze i dug po osnovu terminala	
GLOBAL BH	CI Brod	28.11.2012.	javni oglas			
MERIDIJAN	CI Banja Luka	30.04.2007.	naslijeđen			
OPSINA DOMALJEVAC - ŠAMAC	CI i CR Šamac	10.07.2007.	naslijeđen			
KOZARAPREVOZ	CI NOVI GRAD	10.07.2007.	naslijeđen			
VELEPROMET	CI Prijedor	10.07.2007.	naslijeđen	31.10.2013		
PROLOGISTIC	CI Prijedor	31.10.2013.	javni oglas			
AGROKOMERC	CI Velika Kladuša	Nije potpisao ugovor i pored brojnih zahtjeva UIO.	naslijeđen			Izabran novi
ADDA PROMET	CI V. Kladuša	22.05.2012.	Javni oglas			
TERMINALI REGIONALNI CENTAR MOSTAR						
OPĆINA TOMISLAVGRAD	CI Tomislavgrad	28.01.2009.	naslijeđen			
SLDOBODNA ZONA HERCEGOVINE sada PROMARK	CI Mostar	31.05.2010. 17.05.2012.	naslijeđen			Promjenjen vlasnika terminala.
TRGDKOP	CI Ljubuški	10.07.2007.	naslijeđen	31.10.2013	Dug po osnovu terminala.	
INTEREUROPA RTC	CI Travnik	09.05.2009.	naslijeđen			
ŽELJEZNICE FBiH	CI Čapljina	17.03.2010.	naslijeđen			
OPĆINA Grude	CI Grude	10.09.2007.	naslijeđen			
AMAGAL	CR Gorica	10.07.2007 31.03.2014	naslijeđen	30.09.2013. 31.10.2013.	Dug po osnovu terminala.	Naknadno sklopljen sporazum i novi ugovor.
MASTER INVEST	CI Livno	10.07.2007.	naslijeđen			

VOLTA	CR-Bijača	04.10.2013.	poziv za učešće			
DD DALMATA	GP Doljani	11.10.2007.	naslijeđen	15.08.2013.	Nije više robni prijelaz.	
BUTREKS	CI Trebinje	10.07.2007.	naslijeđen			
TERMINALI REGIONALNI CENTAR TUZLA						
INTERSPED	CI Doboj	11.10.2007.	naslijeđen			
DC TEŠANJ	CI Tešanj	10.07.2007.	naslijeđen			
LUKA BRČKO	CI i GP Brčko	20.08.2007.	naslijeđen			
DRINATRANS	CI Zvornik	10.07.2007.	naslijeđen			
RIVA	CI Tuzla	30.05.2012.	javni oglas			
OPĆINA Orašje	CI Orašje	10.09.2007.	naslijeđen			

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih iz UIO

Prilog br. 4 - Pregled ispunjenosti ostalih uslova koji postoje na terminalu, a koji nisu ugovoreni

R. B	ZA POTREBE		VLASNIK TERMINALA	ARHIV	VILJ UŠK AR	SANITARNE PROSTORIJE ZA VOZAČE	PROSTORIJE ZA ŠPEDICIJU	PROSTOR ZA INSPEKCIJE	RESTORAN/BIFE	KARANTEN ZA ŽIVU STOKU
1	CI	VISOKO	VELEPROMET-DC			+	+	+	+	
2	CR	GORICA	AMAGAL			+	+	+	+	
3	CI	TUZLA	RIVA			+	+	+	+	
4	CI	ŠAMAC	SLOBODNA ZONA							
			OPĆINA DOMALJEVAC			+	+	+	+	
5	CI	SARAJEVO	INTEREUROPA RTC			+	+	+		
6	CR	BIJACA	VOLTA	+		+		+		
7	CI	LJUBUŠKI	TRGDKOP				+	+		
8	CI	BROD	GLOBAL BH						+	
9	CI	BIJELJINA	UIO	+		+	+	+	+	+
10	CR	ORASJE	UIO	+		+	+	+	+	
11	CR	KAMENSKO	UIO	+		+	+	+		
12	CI	GRADIŠKA	UIO	+		+	+	+		
13	CR	ŠAMAC	UIO	+		+ U KVARU	+	+		

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka iz uzorkom obuhvaćenih carinskih terminala

Prilog br. 5 - Pregled detalja iz ugovora kojima su definisane procedure sravnjivanja, plaćanja i izdavanja CT obrazaca za terminale iz uzorka

R. B. R.	ZA POTREBE		VLASNIK TERMINALA	DATUM UGOVORA	DETALJI IZ INSTRUKCIJE
					SRAVNJIVANJE/ZAPISNIK DO 5. U MJESECU, FAKTURA DO 8.
1	CI	VISOKO	VELEPROMET- DC	FEBRUAR 2009.	UGOVOR - SRAVNJIVANJE 16. I 1. U MJESECU, A PLAĆANJE DO 10. ANEX IZ JULI A 2012. - ZAPISNIK DO 5. I PLAĆANJE DO 10. ŠTAMPANJE CT.
2	CI	VISOKO	SLOBODNA ZONA VISOKO	JULI 2007.	UGOVOR - SRAVNJIVANJE 16. I 1. U MJESECU, A PLAĆANJE DO 10.
3	CI	LJUBUŠKI	TRGOKOP	JUNI 2007.	UGOVOR - SRAVNJIVANJE 11 I 16 I PLAĆANJA 1 I 16. ANEKS JUNI 2012. - ZAPISNIK DO 5., FAKTURA DO 7., PLAĆANJE DO 10. ŠTAMPANJE CT
4	CR	BIJAČA	VOLTA	OKTOBAR 2013.	UGOVOR - ZAPISNIK DO 5., FAKTURA DO 7., PLAĆANJE DO 10. ŠTAMPANJE CT
5	CR	GORICA	AMAGAL	JULI 2007.	UGOVOR - ZAPISNICI 1 I 16 I PLAĆANJA 1 I 16. ANEKS IZ NOVEMBRA 2011. - ZAPISNIK DO 5 I PLAĆANJE DO 10. ANEKSA IZ JUNA 2012. - OBAVEZA ZA CT
6	CI	TUZLA	RIVA	PRVI UGOVOR NEPOTPISAN ANEKS SEPTEMBAR 2008.	ANEKS SEPTEMBAR 2008. - SRAVNJIVANJE 16. I 1. U MJESECU, A PLAĆANJE DO 10. UGOVOR MAJ 2012. - ZAPISNIK DO 5., FAKTURA DO 7, PLAĆANJE DO 10. ŠTAMPANJE CT
7	CI	NOVI GRAD	KOZARAPREV OZ	MAJ 2007.	UGOVOR - ZAPISNICI 1 I 16 I PLAĆANJA 1 I 16.
8	CI	BROD	GLOBAL BH	NOVEMBAR 2012.	UGOVOR - ZAPISNIK DO 5., FAKTURA DO 7., PLAĆANJE DO 10. ŠTAMPANJE CT
9	CI	SARAJEV O	INTEREUROPA RTC	APRIL 2007.	UGOVOR - SRAVNJIVANJE 1 I 16 I PLAĆANJA 1 I 16. ANEKS JANUAR 2010. - ZAPISNIK DO 5., PLAĆANJE DO 10. ANEKS JUNI 2012. - ŠTAMPANJE CT
10	CI	ŠAMAC	OPĆINA DOMALJEVAC	JUNI 2007.	UGOVOR - SRAVNJIVANJE 1 I 16 I PLAĆANJA 1 I 16. ANEKS JANUAR 2010. - ZAPISNIK DO 5., PLAĆANJE DO 10. ANEKS JULI 2012. - ŠTAMPANJE CT
			SLOBODNA ZONA	OKTOBAR 2007.	UGOVOR - SRAVNJIVANJE 16. I 1. U MJESECU, A PLAĆANJE DO 10. ANEKS DECEMBAR 2009.. - ZAPISNIK DO 5., PLAĆANJE DO 10. ANEKS JUNI 2012. - ŠTAMPANJE CT

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih iz UIO

Prilog br. 6 – Iznos fakturisanog prihoda za sve terminale za period 2012. – 2014. godina

R.BR.	ZA POTREBE		VLASNIK TERMINALA	FAKTURISANI PRIHOD		
				2012.	2013.	2014.
1	CI	BANJA LUKA	MERIDIAN	262.205	256.718	225.234
2	CI	ŠAMAC	OPĆINA DOMALJEVAC	340.002	271.935	245.333
			SLOBODNA ZONA	180.597	173.526	134.073
3	CI	VELIKA KLADUŠA	ADDA-PROMET	43.137	84.915	100.389
	CI	VELIKA KLADUŠA	AGROKOMERC	37.617	0	0
4	CI	NOVI GRAD	KOZARAPREVOZ	88.401	77.283	39.021
5	CI	BROD	GLOBAL BH	0	544.264	596.343
	CI	BROD	R&S COMPANY	665.772	3.330	0
6	CI	PRIJEDOR	PROLOGISTIC	0	5.165	64.691
	CI	PRIJEDOR	VELEPROMET	56.309	50.184	0
7	CI	BIHAĆ	UIO	955.400	990.800	1.156.000
8	CR	IZAČIĆ	UIO	26.765	35.200	31.590
9	CR	GRADINA	UIO	37.925	129.400	192.400
10	CI	GRADIŠKA	UIO	2.950.505	3.148.900	3.412.300
11	CR	ŠAMAC	UIO	363.750	348.600	254.250
REGIONALNI CENTAR BANJA LUKA				6.008.385	6.120.220	6.451.624
1	CI	GRUDE	OPĆINA GRUDE	202.947	194.907	186.801
2	CI	TOMISLAVGRAD	OPĆINA TOMISLAVGRAD	77.676	63.405	59.676
3	CI	TRAVNIK	INTEREUROPA RTC	102.978	106.478	114.567
4	CI	LIVNO	MASTER INVEST	54.108	57.029	43.251
	CR	DOLJANI	DD DALMATA	445.393	237.447	0
5	CI	ČAPLJINA	ŽELJEZNICE FBIH	123.300	105.777	40.473
6	CR	GORICA	AMAGAL	365.277	247.794	951.059
	CI	MOSTAR	SLOBODNA ZONA HERCEGOVINA	79.359		0
7	CI	MOSTAR	PROMARK	105.333	148.833	145.488
8	CI	TREBINJE	BUTREKS	36.552	45.111	44.970
9	CR/GP	BIJAČA	VOLTA	0		393.989
10	CR/GP	KAMENSKO	UIO	496.740	499.185	439.335
11	CR/GP	KLOBUK	UIO	174.055	103.830	105.665
12	CI	LJUBUŠKI	TRGOKOP	44.751	66.570	127.287
REGIONALNI CENTAR MOSTAR				2.308.469	1.876.366	2.652.561
1	CI	ZENICA	ŽELJEZARA ZENICA	73.204	125.067	193.404

2	CI	VISOKO	VELEPROMET DC	74.221	74.826	77.058
3	CR	VISOKO	SLOBODNA ZONA VISOKO	85.917	112.682	102.095
4	CI	GORAŽDE	DTS ŠPED	32.610	32.259	29.175
5	CI	KISELJAK	ZRAK-OPTOMEHANIKA	54.543	55.059	57.117
6	CI	SARAJEVO	INTEREUROPA RTC	392.439	875.756	420.378
7	CI	SOKOLAC	ONOGOŠT	28.620	29.598	27.123
8	CI	VIŠEGRAD	PRIVREDNI PREPOROD	57.276	60.732	59.961
VITEKS						
REGIONALNI CENTAR SARAJEVO				798.830	1.365.979	966.311
1	CI	ZVORNIK	DRINATRANS	259.905	301.830	362.367
2	CI	TUZLA	RIVA	221.879	235.299	222.703
3	CI/CR	BRČKO	LUKA BRČKO	266.945	260.115	232.052
4	CI	TEŠANJ	DC TEŠANJ	239.255	250.397	251.909
5	CI	ORAŠJE	OPĆINA ORAŠJE	230.715	281.019	360.261
6	CI	DOBOJ	INTERŠPED	81.669	76.632	116.319
7	CR	ORAŠJE	UIO	343.250	310.680	359.680
8	CR	KARAKAJ	UIO	265.925	254.365	296.580
9	CI	BIJELJINA	UIO	1.638.620	1.781.350	1.873.630
10	CR	RAČA	UIO	496.925	529.370	536.585
REGIONALNI CENTAR TUZLA				4.045.088	4.281.057	4.612.086
UKUPNO				13.160.772	13.643.622	14.682.582

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih iz UIO

Prilog br. 7 – Pregled izdatih naloga za prinudnu naplatu za kašnjenja sa uplatama za period 2012. – 2014. godina po terminalima

R. Br.	Terminal	Datum fakture/do 8. u mjesecu	Datum uplate/do 10. u mjesecu	Izdat nalog za prinudnu naplatu
1.	MERIDIAN – CI BANJA LUKA	3.1.2012	13.1.2012	01.02.2012. Nalog
		3.5.2012	11.5.2012	21.05.2012. -Nalog
2.	KDZARAPREVOZ – CI NOVI GRAD	6.1.2012	11.1.2012	01.02.2012. -Nalog
		8.6.2012	11.6.2012	28.06.2012. Nalog
		3.12.2013	27.01; 04.02; 06.02 i 11.02.2014	23.12.2013. Nalog
		Cijela 2014. na vrijeme fakture (12 faktura)	Nema uplata za cijelu godinu	Nalozi od 24.01.2014 do 07.11.2014. (11 naloga)
3.	SLOBODNA ZONA ŠAMAC – CI ŠAMAC	4.1.2012	11.1.2012	07.02.2012. Nalog
4.	GLOBAL BH – CI BROD	5.2.2014	14.2.2014	
		5.6.2014	12.6.2014	18.06.2014. -Nalog
5.	PROLOGISTIC – CI PRIJEDOR	3.3.2014	11.3.2014	24.03.2014-Nalog
		6.5.2014	12.5.2014	
		2.8.2014	11.8.2014	
	REGIONALNI CENTAR BANJA LUKA	23		19
6.	PRIVREDNI PREPOROD – CI VIŠEGRAD	1.2.2012	17.2.2012	
		3.5.2012	17.5.2012	17.05.12-Nalog
		2.8.2013	13.8.2013	14.08.13-Nalog
		1.6.2012	05.06. i 11.06.2012	14.06.12-Nalog
		3.7.2012	14.7.2012	
		5.11.2012	12.11.2012	14.11.12-Nalog
7.	ŽELJEZARA ZENICA – CI ZENICA	4.3.2013	18.3.2013	15.03.13-Nalog
		3.5.2013	16.5.2013	15.05.13-Nalog
		3.6.2013	21.6.2013	12.06.13-Nalog
		2.10.2013	23.10.2013	22.10.13-Nalog
		2.12.2014	20.12.2014	
8.	ZRAK OPTOMEHANIKA – CI KISELJAK	3.2.2012	07. 09 i 12.03.2012	09.03.12-Nalog
		5.8.2013	24.07; 26.07 i 13.06.2013	12.03.12-Nalog
9.	SLOBODNA ZONA VISOKO – CR VISOKO	4.6.2012	13.6.2012	14.06.12-Nalog
	REGIONALNI CENTAR SARAJEVO	14		11
10.	PROMARK – CI MOSTAR	7.6.2012	12.6.2012	
		8.5.2013	13.5.2013	
		5.9.2013	13.9.2013	
		9.1.2012	19.1.2012	
		9.2.2012	15.2.2012	
		5.3.2012	13.3.2012	
		7.5.2012	15.5.2012	
		4.9.2012	11.9.2012	
		2.7.2013	15.7.2013	
		4.9.2013	12.9.2013	
		2.10.2013	11.10.2013	
		6.11.2013	18.11.2013	
		6.1.2014	14.1.2014	
		3.2.2014	13.2.2014	
		11.9.2014	15.9.2014	
		4.11.2014	11.11.2014	
		5.12.2014	11.12.2014	
11.	ŽELJEZNICE FBiH – CI ČAPLJINA	10.1.2012	27.1.2012	
		21.2.2012	29.2.2012	
		6.3.2012	28.3.2012	
		11.4.2012	18.05 i 28.05.2012	15.05.2012- nalog
		10.5.2012	28.5.2012	25.05.2012- nalog
		8.6.2012	12.6.2012	
12.	OPĆINA GRUDE – CI GRUDE			

		7.6.2013	11.6.2013	
		10.2.2014	11.2.2014	
		11.8.2014	12.8.2014	
13.	AMAGAL - CR GORICA	10.1.2012	18.1.2012	
		21.2.2012	29.2.2012	
		6.3.2012	13.3.2012	
		11.4.2012	12.4.2012	
		10.5.2012	15.5.2012	
		21.6.2012	21.6.2012	
		6.9.2012	11.9.2012	
		6.2.2013	13.2.2013	
		7.3.2013	12.3.2013	
		5.4.2013	11.4.2013	
		7.5.2013	16.5.2013	
		7.6.2013	17.6.2013	
		9.7.2013	16.7.2013	
		26.8.2013	28.8.2013	
		17.9.2013	18.9.2013	
		7.10.2013	23.10.2013	
		6.11.2013	19.11.2013	
		15.1.2014	24.1.2014	
		15.1.2014	28.1.2014	
		10.2.2014	18.2.2014	
		10.3.2014	25.3.2014	
		9.4.2014	16.4.2014	
		18.4.2014	U ratama uplaćen iznos po Sporazumu u 2014. godini je ukupno 200,387,40 KM.	20.03.2014. Potpisan Sporazum o izmirenju obaveza za ukupan iznos neizmirenih obaveza po osnovu prihoda od terminala u iznosu 801,548,80 KM. 28.01.2015-obavijest o potrebi plaćanja zaostalih obaveza 02.04.2015-opomena
		7.5.2014	16.5.2014	
		11.8.2014	18.8.2014	
		5.11.2014	11.11.2014	
		11.8.2014	13.8.2014	
		5.9.2014	15.9.2014	
14.	VOLTA - CR BIJAČA	9.1.2012	18.1.2012	
		9.2.2012	23.2.2012	
15.	BUTREKS - CI TREBINJE	5.3.2012	22.3.2012	
		11.4.2012	25.4.2012	
		7.5.2012	22.5.2012	
		4.6.2012	14.6.2012	
		2.11.2012	13.11.2012	
		3.9.2013	11.9.2013	
		4.3.2014	31.03; 28.04. i 18.06.2014	24.03.2014- nalog
		1.4.2014	14.4.2014	
		2.7.2014	11.7.2014	
		9.1.2012	Nema uplate	14.01.2012- nalog
16.	TRGOKOP - CI LJUBUŠKI	24.2.2012	Nema uplate	23.10.2013- nalog
		8.3.2012	Nema uplate	29.03.2012- nalog
		3.4.2012	27.4.2012	19.04.2012- nalog
		7.5.2012	30.5.2012	25.05.2012- nalog
		5.6.2012	28.6.2012	26.06.2012- nalog
		10.7.2012	30.7.2012	30.07.2012- nalog
		29.8.2012	31.8.2012	
		5.9.2012	28.9.2012	21.09.2012- nalog
		3.10.2012	Nema uplate	31.10.2012- nalog
		5.11.2012	30.11.2012	20.11.2012- nalog

		4.12.2012	Nema uplate	18.12.2012- nalog
		10.1.2013	9.8.2013	23.01.2013- nalog
		1.2.2013	04.03. i 09.08.2013	25.02.2013- nalog
		11.3.2013	09.08. i 27.09.2013	27.03.2013- nalog
		3.4.2013	23.04. i 09.08.2013	23.04.2013- nalog
		3.5.2013	27.06. i 09.08.2013	29.05.2013- nalog
		4.6.2013	12.7.2013	12.07.2013- nalog
		12.7.2013	27.9.2013	30.07.2013- nalog
		2.8.2013	27.09. 30.11. i 20.12.2013.	27.08.2013- nalog
		5.9.2013	Nema uplate	23.09.2013- nalog
		1.10.2013	Nema uplate	23.10.2013- nalog
		6.11.2013	Nema uplate	20.11.2013- nalog
		2.12.2013	Nema uplate	31.12.2013-nalog
		Cijela 2014 na vrijeme fakture (12 faktura)	Nema uplata cijelu godinu	30.01.2014. izdat nalog i dalje kontinuirano po računima do kraja godine (12 naloga)
17.	MASTER INVEST - CI LIVNO	10.1.2012	18.1.2012	
		14.2.2012	21.2.2012	
		19.3.2012	23.3.2012	
		13.4.2012	25.4.2012	
		9.5.2012	21.5.2012	
		6.6.2012	18.6.2012	
		13.7.2012	23.7.2012	
		7.8.2012	20.8.2012	
		6.12.2012	11.12.2012	
		8.1.2013	11.1.2013	
		5.11.2013	12.11.2013	
		4.2.2014	11.2.2014	
		6.11.2014	11.6.2014	
18.	OPĆINA TOMISLAVGRAD - CI TOMISLAVGRAD	13.1.2012	24.1.2012	
		13.2.2012	16.2.2012	
		11.4.2012	18.4.2012	
		7.5.2012	14.5.2012	
		16.8.2012	22.8.2012	
		10.10.2012	17.10.2012	
		12.11.2012	14.11.2012	
		6.12.2012	13.12.2012	
		6.2.2013	12.2.2013	
		11.3.2013	13.3.2013	
		8.7.2013	11.7.2013	
		9.8.2013	21.8.2013	
		4.10.2013	14.10.2013	
		8.1.2014	14.1.2014	
		6.2.2014	11.2.2014	
		9.4.2014	15.4.2014	
		20.8.2014	24.8.2014	
		11.9.2014	16.9.2014	
		21.11.2014	26.11.2014	
		11.12.2014	17.12.2014	
19.	INTEREUROPA RTC - CI TRAVNIK	12.1.2012	12.1.2012	
		14.3.2012	15.3.2012	
		10.5.2012	11.5.2012	
	REGIONALNI CENTAR MOSTAR	137		38
20.	RIVA - CI TUZLA	1.11.2012	12.11.2012	12.11.2012 nalog
21.	OPĆINA ORAŠJE-CI. ORAŠJE	3.9.2013	11.9.2013	11.09.2013 nalog
22.	INTERŠPED - CI DOBOJ	5.3.2013	14.3.2013	12.03.2013 nalog
	REGIONALNI CENTAR TUZLA	3		3
	UKUPNO	2177		713

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka dostavljenih iz UIO